Štev. 301. V Ljubljani, v torek, dne 31. decembra 1907. Leto XXXV.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26·—
za pol leta „ „ 13·—
za četrt leta „ „ 6·50
za en mesec „ „ 2·20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 20·—
za pol leta „ „ 10·—
za četrt leta „ „ 5·—
za en mesec „ „ 1·70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEC

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . 13 h
za dvakrat . . . . 11 „
za trikrat . . . . 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravniškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 12 strani.

Širite, naročajte „Slovenca“!

1908.

S samozavestjo stopamo v mladoletje. Ne zato, da bi se s svojim delom ponašali, temveč ker vidimo njega uspehe. Kot katoličani moremo zabeležiti, kar se skupnega kulturnega dela tiče, znatne pozitivne pridobitve. Ideja krščanske demokracije je prodrla na vsej črti, kjer pa še ni, tam je versko mrtvilo sledilo nepojmovanju novih družabnih idej, kakor n. pr. na Francoskem. Niso umeli, kaj bi jim lahko bilo v prid in zato sta Briand in Clemenceau z novo devolucijsko postavo celo mrtvece okanila za molitve.

Poleg socialnopolitične preporoditve, ki je zlasti v Avstriji v dobi splošne in enake volivne pravice našla v prvi vrsti pripravljene in organizirane katoličane, pa so se poglobila tudi verska vprašanja, tako da po pravici lahko trdimo, da živimo ravno zdaj v času oživljene religiozne misli. To je pokazala kulturna debata v avstrijskem parlamentu. Dr. Krek in dr. Drexel sta tu dokazala, da moderna svetovna ideja katoličanom ni ovira za njihov nadaljni razvoj, temveč prilika, da se s tem, kar je na njej življenske moči, okoristijo. Tu res vlada neke vrste natorni izbor. V konkurenčnem boju duhov bo obveljalo, kar bo prilagodeno konečni težnji življenja: etični povzdigi človeštva. Materializem in liberalizem sta propadla, ker sta bila izključna deduktivna, neempiriška sestava, nezmožna življenje omiliti, obogatiti in olepšati.

Tudi med katoličani samimi so se pojmi razbistrili. Zadnja okrožnica »Pascendi dominici gregis« je označila mejo, ki je potrebna, da se razvojna smer katoliškemu kulturnemu delu ne izprevrže. V tem oziru je okrožnica v prvi vrsti normativnega značaja. Ločeni smo na eni strani od omejenega racionalizma, na drugi od lažimističnega »katoličanstva«, ki hoče religijo emancipirati od njenega razumnega temelja in jo poriniti v ponižni kot čustvovanja. Dva fetiša sta se na tla zrušila.

Naši nasprotniki govorijo o krizah. Bore malo čutijo, kaj s tem pravzaprav trdijo. Slabo bi bilo in nenatorno, ako bi ne bilo kriz v tako vseobsegajočem organizmu. Take krize so dokaz prerajanja. Kristološki bogoslovni prepiri, frančiškansko gibanje v srednjem veku, boj med avguštinizmom in aristotelizmom so nam dokaz za to. Ni čuda, da se na bohotno razvijajočem se drevesu pojavijo izrastki. Kaj so katoličani v preteklem letu vse storili na znanstvenem polju! In to niso bili morebiti tendenčno-apolegetični proizvodi, kakor se čestokrat očita, ampak pridobitve, ki se morajo uvrstiti kot neobhodna gibala v tok modernega prosvetnega dela.

Zato bilanca za katoličane v preteklem letu ni bila neugodna. V Nemčiji se svobodomiselcem ni posrečilo razdreti centrum in vneti kulturni boj, na Angleškem se protikonfesionalna šola ni mogla uveljaviti in zdi se, da bo delila svoj čas usodo zdaj vladajoče stranke, na Španskem so zapustili pot francoskega katolicizma in se lotili organizatoričnega dela med ljudstvom, v Italiji se sirovi gonji svobodomiselcev proti duhovništvu ni posrečilo katoličanom vzeti eno samo pozicijo. V Rusiji kaže izgled junaškega škofa vilnskega, barona Roppa, da je katoličanstvo sredi splošnega družabnega in etičnega propada ostalo nedotaknjeno, v Ameriki, Švici in skandinavskih državah pa vživa cerkev svobodo, kakoršna ji gre kot družbi, ki ima od države neodvisni smoter in lastna sredstva za to, da ga doseže — — —

Kaj pa v naši deželi? Politični liberalizem je opravil, kulturnega pa itak nikoli ni bilo. Zdaj se vlači okoli nas oštarijski liberalizem, liberalizem klafača, dacarja iz Cankarjeve »šentflorijanske doline«. Do njega ni mostu, kakoršen bi bil lahko med nami in poštenim svobodomiselstvom. Za liberalizem, ki hujska in blati, ker mu lastnih misli manjka, ni prostora med nami. Novo leto bo stalo v znamenju deželnozborskih volitev. Delati prognoze nima nobenega pomena: vedno so pomanjkljive. Toda to je gotovo, deviza naših nadaljnih bojev je: Proti nevednosti in neizobraženosti!

Zunanja politika.

Nemčija. — Francoska. — Belgija. — Rusija. Maroko. — Perzija.

V Nemčiji politiki ne uživajo posebnega veselja ob praznikih, kajti konservativci in liberalci, ki so zdaj mesto katoliškega centruma vpreženi v vladni voz, se pridno prepirajo. Treba bo dovoliti nove davke — žganjarski trgovinski monopol in davek na cigarne banderole. Če se pa gre za denar, so tudi liberalni volivci občutljivi. Zato zahtevajo liberalni poslanci, da se po finančni moči posameznih držav nanovo urede matrikularne davščine.

Na Francoskem je framasonski blok odobril Briandovo devolucijsko postavo, ki določa da so pobožne ustanove last države neglede na to, kedaj so bile cerkvi podeljene v upravo. § 14. te postave določa, da se država nima brigati za obveznosti, ki so z ustanovami združene. Tako so torej še mrliči za svoje molitve oropani od človekoljubnih svobodomiselcev. Radikalni svobodomiselc Shopiteau je pri debati govoril o tej roparski postavi in vskliknil: »Iz nas hočete napraviti tatove — jaz pri tem nočem imeti nobenega opravka!« Njegov govor je tako zelo vplival da je za svoj protipredlog, naj se obveznosti izpolnjujejo, dobil 273 glasov, proti pa je bilo 314. Ponavadi ima vladni blok vedno na razpolago 400 glasov! Liberalni holandski »Algemeen Handelsblad« upa, da senat te postave ne bo sprejel in »tudi topot brzdal lakomno in nepravično počenjanje poslanske zbornice.« Menimo, da se liberalni list korenito moti.

V Belgiji se parlament in ministrstvo borita proti kralju Leopoldu. Kralj je namreč lastnik velike Kongo-države v Afriki, zdaj pa jo ima državi odstopiti. Noče pa sprejeti pogojev. V parlamentu bodo njegov pogodbeni načrt odklonili, uprli se mu bodo liberalci in neka močna frakcija desnice, katero vodi minister Beernaert. Pa tudi ljudstvo je ogorčeno proti kralju, ki skoro nikoli ni v svoji domovini, ampak po svoji stari navadi veseljači po Parizu. Če bodo torej nove volitve razpisane, gotovo ne bo noben kraljev pristaš izvoljen. Tudi izpremenba kabineta Leopoldu ne bo koristila. Moral se bo seveda udati.

V Rusiji se vse zanimanje osredotočuje okoli procesa proti braniteljema Port-Arturja, Steslju in Focku. Pravzaprav je majhnega pomena, če zdaj v procesu konštatujejo, koliko braniva je bilo v trdnjavi, kajti, čeprav je po vojaškoteoretičnih načelih verojetno, da bi se bil Port-Artur dal še nekaj časa braniti, je gotovo, da je bila njega usoda že zdavnaj pred vojsko zapečatena. Največja krivda Stesljeva temelji v vsem ruskem vojaškem šlendrianu in v predpripravah za obrambo. Ni bilo nobene discipline, nobene požrtvovalnosti in edinosti. Glavna priča je general Kuropatkin, ki pa o zatožencu ni podal nobene jasne slike, kar je zelo čudno.

V Maroku so zdaj Francozi malodane neomejeni vladarji. Prodirajo od dveh strani, od Alžira in od Casablance. Sporazumeli so se v tem oziru s slabotnim pohotnežem, sultanom Abd el Azisom. Zdaj pripravljajo vojaški pohod v Kazba Medino, kjer se zbirajo uporniki. Nemčija je pasivna, pravijo, da je cesarja premotil spretni Edvard angleški, ki pa za Francoze gotovo ne dela zastonj. Druge velevlasti se v maroško afero ne vtikajo, dasi je Francoska očividno prekoračila svoj algeziraški mandat.

Usodni nemiri se vršijo v Perziji (glej tozadevni članek na drugem mestu). V laseh sta si šah in parlament. Šah se je zazdaj udal: prisegel je vdrugič na ustavo, dal mu na razpolago posebno obrambeno stražo in svojo telesno kozaško brigado, ki je Perzijcem trn v očesu, podredil vojnemu ministrstvu. Ruskim častnikom je moral odvzeti poveljstvo, poslujejo pa dalje kot inštrukcijski častniki. Parlament podpihujejo Angleži, ki bodo od tega spora brezdvomno imeli največji dobiček, kar bo v škodo Rusije. Baje ruski poslanik v Teheranu ni svoji nalogi kos. Angleški listi — v tem slučaju zelo sumljiv vir — pišejo, da tudi ljudstvo stoji na strani parlamenta, baje se je uprla cela provincija Aserbeičan. Angleži hočejo samodrštvo šahovo omajati. Rusija pa ga podpira. Ni izključeno, da vzlic nedavno sklenjeni angleškoruski pogodbi med tema državama zaradi Perzije v doglednem času izbruhne nevarni spor.

Perzijske homatije.

(Šah Muzaffer Eddin. — Evropska potovanja. — Guvernerji. — Punti. — Anglija in Rusija.)

Zadnji čas poročajo listi neprestano o nemirih in bojih v Perziji. Nismo samo kot časnikarji dolžni bravce informirati zaradi dejstev samih o vzrokih ondotnih zapletkov, temveč ker so tudi z ozirom na mednarodni politični položaj važni. Glede na Perzijo sta namreč Rusija in Anglija ne dolgo tega sklenili pogodbo. Kakor pa zdaj poročajo dobroinformirani listi — n. pr. »Golos Pravdy« — igra Angleška nasproti svojemu zavezniku v Perziji dvoumno igro. Ni čuda, Angleži so bili vedno zdravi računarji in egoisti. Oglejmo si zdaj perzijske razmere.

Vseh homatij niso krive edinole intrige Angleške in Rusije, ampak bivši šah Muzaffer Eddin, ki je svojemu nasledniku, 35letnemu Mohamed Aliju zapustil popolnoma razrovano državo. Prejšnji vladarji, zlasti Nasr Eddin (1848—1896) so bili samodržci, ki so z železno pestjo vladali — in take vladarje rabijo Perzijci. Muzaffer Eddin pa je bil slabotnež in mehkužnež, kar je Perzijo upropastilo, zlasti zato, ker Angleži neumorno delajo na to, da država obnemore. Pomisliti treba, da perzijski šah ni obenem duhovni poglavar svojih podložnikov, ki so mohamedanci šijitskega veroizpovedanja, kakor sta turški in maroški sultan nad sunitskimi mohamedani, temveč le posvetni despot. Duhovna oblast je zdaj v rokah Mirze Abal Kazema. Vpliv fanatičnih reakcionarnih mohamedanskih svečenikov je zelo velik, ustavljajo se pa vsakeršni reformi. Če bi bil Muzaffer Eddin odločen mož kakor njegovi predniki, bi bil odpor molahov najbrž strl, toda bil je od opija in nenravnih ekscesov oslabelo bitje, dasi so nekateri njegovi nameni bili najboljši. Kadar je v Evropi najel posojilo, je dobro polovico porabil za svoje potovanje po Evropi, drugo pa so požrli dvorni uradniki, ki so povečini Turki iz provincije Aserbaičan in z zaničevanjem gledajo na perzijsko šijitsko ljudstvo. Vojakom se plača po cela leta ni izplačala, kar seveda ni

LISTEK.

Mrtvečeva roka.

Francoski spisal Maupassant.

Pred nekako osmimi meseci je povabil k sebi nekega večera moj prijatelj Louis R. nekoliko bivših gimnazijskih sošolcev; pili smo punč, pušili, pogovarjali se o umetnosti, slikarstvu, in vmes vpletali vesele anekdote, kakor je že to navada med mladimi ljudmi. Nakar se odpro vrata in v sobo plane kakor vihra eden mojih prijateljev.

»Uganite, odkod prihajam!« zakliče.

»Stavim, iz Mabilla,« odgovori nekdo.

»Ne, preveč ni vesel; ravnokar si si denarja izposodil, svojega strica pokopal, ali pa uro zastavil,« reče drugi.

»Pijan si,« pravi tretji, »in ker si tukaj zavohal punč, si prišel, da z nami dalje popivaš.«

»Motite se; prihajam iz D. v Normandiji, kjer sem bil osem dnij in odkoder vam prinašam velikega zločinca, katerega vam hočem predstaviti z vašim dovoljenjem.«

Po teh besedah je izvlekel iz žepa pri členkih odsekano roko; ta roka je bila strašna, črna, posušena, jako dolga in skrčena; izvanredno močne mišice so bile od zunaj in znotraj zvezane s pergamentno kožo; rumeni in ozki nohti na prstih so bili še ohranjeni. Vse to je dišalo po zločinu.

»Pomislite,« reče moj prijatelj, »da so nedavno prodajali zapuščino nekega starega čudaka, ki so ga imeli vsi za čarovnika; — vsaj govorilo se je, da je vsako soboto zvečer jahal na metli na Klek, da se je pečal s čarovnijo in da je znal zakleti živino, da je dajala zeleno ali modro mleko, kakor se mu je ravno zljubilo. Največje veselje je napravljala temu čudaku ta-le roka, ki je bila last, kakor je zatrjeval, velikega zločinca, ki je bil obešen leta 1736., ker je najprej na glavo vrgel v vodnjak svojo ženo in nato župnika, ki ga je poročil, obesil v cerkvenem stolpu. Po tem dvojnem zločinu je hodil po svetu in v svojem kratkem, a burnem življenju še oropal dvanajst potnikov in zažgal dvajset menihov v nekem samostanu.«

»Kaj hočeš vendar početi s to roko?« smo zaklicali vsi.

»Za ročaj mi bo pri zvoncu ob vratih v moje stanovanje, da bom strašil ž njo svoje upnike.«

»Dragi prijatelj,« reče Henri Smith Soly, skrajno flegmatičen Anglež, »jaz mislim, da ta roka ni ničesar druzega, nego na nov način posušeno indijsko volovsko meso; svetujem ti, da si ž njo skuhaš juhe.«

»Ne šalite se, gospodje,« pravi neki medicinec, že napol pijan, z največjo ravnodušnostjo, »in če ti smem dati dober svet, Pierre, pusti ta del človeškega telesa spodobno pokopati, če nočeš, da ga zahteva od tebe njegov bivši posestnik; in mogoče je, da ima ta roka slabe navade, kajti poznaš vendar pregovor: Kdor je moril, mori dalje.«

»In kdor je pil, pije dalje,« reče Kučegazda in natoči medicincu velik kozarec punča. Ta ga izpije v enem dušku in se nato do nezavesti pijan zvrne pod mizo. Vse je prišlo v smeh in Pierre je dvignil kozarec, se priklonil pred roko in dejal:

»Pijem na bodoči obisk tvojega gospodarja.«

Pogovor se je obrnil na druge stvari in nato smo se ločili.

* * *

Drugi dan okoli dveh sem šel k svojemu prijatelju. Čital je in pušil.

»No, kako se imaš?« ga vprašam.

»Prav dobro,« mi odgovori.

»In tvoja roka?«

»Moja roka! Saj si jo videl ob vratih, kjer sem jo pripel ob zvonec včeraj zvečer, ko sem prišel domov. Le pomisli, neki bedak je, da bi me ostrašil, o polnoči zvonil ob mojih vratih; vprašal sem, kdo da je; ker mi pa nihče ni odgovoril, sem zopet legel v posteljo in zaspal.«

V tem trenotku je zazvonilo. Vstopil je, ne da bi pozdravil, hišni gospodar, surov in skrajno nesramen patron.

»Gospod,« je rekel mojemu prijatelju, »prosim vas, da takoj odstranite mrtvaško kost, ki ste jo pripeli pod zvonec, če ne, vam odpovem stanovanje.«

»Gospod,« mu odvrne Pierre jako dostojanstveno, »vi žalite roko, ki tega ne zasluži; vedite, da je bila last nekega jako visokega gospoda.«

Gospodar se je obrnil in odšel, kakor je vstopil. Pierre mu je sledil, odvezal roko in jo privezal na zvonec svoje spalne sobe.

»Ta roka,« reče, »je bolje nego »Memento mori« trapistov, kajti vsak večer, predno bom zaspal, mi bo vdihnila resne misli.«

Čez eno uro sem se vrnil v svoje stanovanje.

* * *

To noč sem jako slabo spal; bil sem nervozen, razburjen in večkrat sem skočil iz spanja; v nekem trenotku se mi je celo zdelo, da se je priplazil v sobo neki možak, in vstal sem ter pogledal v omare in pod posteljo. Okoli šestih zjutraj, ravno, ko sem hotel dobro zaspati, me je vrgel iz postelje močan udarec na vrata. Bil je sluga mojega prijatelja, ki je treščil v sobo napol oblečen, bled in tresoč se. Ihte je vzkliknil:

»O gospod, mojega ubogega gospoda so umorili.«

V vsej naglici sem se oblekel in tekel k Pierru.

Hiša je bila polna ljudi. Vse se je prepiralo, prerivalo, vsak je govoril in razlagal dogodek po svoje. Z veliko težavo sem prišel do njegove sobe. Vrata so bila zastražena; imenoval sem svoje ime in spustili so me notri. Štirje policijski uradniki so stali z beležnicami v roki, sredi sobe, preiskali vse, tiho govorili med seboj in vse zapisavali; ob postelji, kjer je ležal Pierre nezavesten, sta sedela dva zdravnika in se menila. Pierre ni bil mrtev, a strašno je izgledal. Njegove široko odprte oči so zrle z veliko grozo na nekaj strašnega, nepoznanega; njegovi prsti so bili skrčeni; njegovo telo je blo od brade doli pogrnjeno s prtom, ki sem ga dvignil. Na vratu je imel vtiske nohtov, ki so se zarili globoko

povečalo njihovih simpatij do šaha. Šah je guvernerska mesta po provincijah prodajal tistemu, ki mu je dal jamstva, da mu bo kar največ davkov iztirjal. Zadnje evropsko potovanje umrlega šaha je stalo štiri milijone frankov, kar je za finančno izžeto Perzijo ogromna vsota. Do meje ga je spremilo 5000 ljudi, med njimi vse haremske žene in mnogo klativitezov, ki so plenili, kamor so prišli. Ker prometni minister ni mogel spraviti skupaj dovolj kamel in konjev, ga je šah dal po podplatih nabiti — kazen, katera se v Perziji odmeri vsakemu stanu, od berača počenši do velikega vezirja. Guvernerji so šahu poslali velike vsote, da ni potoval skozi njihovo ozemlje. Vsled slabih letin je ljudstvo stradalo, šah pa si je nabavil državnega fotografa, ki je vlekel letno plačo 40.000 M. Zadnja leta je šahu huda predla. Ker je bil vedno suh, se je Angležem posrečilo pripraviti ga do tega, da je za neznatno ceno prodal tobačni monopol neki angleški tvrdki. To je ljudstvo, ki si ni moglo predstavljati, kako naj nadvse priljubljeni tobak prejema iz rok »prokletih krščanskih psov«, tako razkačilo, da je nastal punt. Šah je moral monopol zopet Angležem odkupiti za osem milijonov mark, ki jih je seveda moral vzeti na posodo od Angležev samih. Punt so netili svečeniki. Zelo se je ljudstvu zameril, ko se ni osebno udeležil beiramske slavnosti, najbrž iz strahu ne. Nejevolja je prikipela do vrhunca, ko je na prigovarjanje Rusov ustanovil v svojo vrsto 2000 mož močno kazaško brigado. Častniki, uniforme in povelja so bila ruska. Parlamentarna vlada, ki jo je naposled uvedel, ni bila piškavega oreha vredna. Bivši francoski poslaniški tajnik v Teheranu, Eustache de Lorey pripoveduje v ravnokar izišli knjigi o Perziji (Queer Things Aboul Persia, London 1907), da je šah po celi svoji državi dal postaviti poštne nabiralnike, v katere naj bi ljudstvo vrglo svoje pritožbe proti uradnikom in ki so bili zapečateni s šahovim pečatom. Guvernerji so pa k nabiralnikom postavili vojake, ki so vsakogar, ki je hotel vreči vanje svojo pritožbo, prepodili in povrh še pretepli. Kajti, dasi je v Perziji šah samodržec, delajo uradniki, kar se jim poljubi! Tako je n. pr. sin sedanjega šaha Bil es Sultan, ko je bil živ še Muzafer Eddin, ustanovil kot guverner v Ispahanu na jugu samostojnio državico. Vojakom je dal za poveljnike angleške častnike iz Indije in jih tako izborno izuril, da šah proti njemu ničesar ni mogel storiti. Sedanji šah, njegov oče, ga je zvijačnim potom spravil v Teheran in ga zaprl. Med tem časom je razpustil par polkov svojega nepokornega sinčka, druge prestavil v oddaljene province in si prisvojil topove. Nato je sina izpustil in mu zopet podelil guvernerstvo v Ispahanu. Največji državnik Perzije, veliki vezir Amin es Sultan je pod umrlim šahom imel vso oblast v svojih rokah in šah je bil brez najmanjše moči proti njemu. Na prigovarjanje tujih poslaništev je naposled bil izobčen in je živel v Londonu. Sedanji sultan ga je zopet poklical v deželo, da z enerižjo reši, kar se še da rešiti. Šejki, glavarji nekaterih skoroda neodvisnih rodov šahu dostikrat niso hoteli davkov plačevati. Ako je ta nazadnje poslal vojake, so jih večkrat natepli, jim vzeli orožje in napol nage poslali »kralju vseh kraljev« nazaj.

V enem oziru pa je »senca Alahova, vzvišeni in solncu podobni vladar, kojega sijaj presega blesk zvezda«, res neodvisen, sme namreč neomejeno prodajati redove in naslove. Vse, kar se okoli šaha plazi, se imenuje vezir. Med drugimi imajo tudi vezirja nad vsemi osli in kamelami in vso tovorno živino. Veliki vezir je minister za zunanje zadeve, najvišji sodnik in finančni upravitelj obenem. Davek je v Perziji dvojen: Malliat in Sadir. Malliat znaša petino vseh žetev in vso carino za uvoz in izvoz, sadir pa je izvanredni davek, kateri pa večinoma izgine v žepih guvernerjev, ki ga pobirajo tudi trikrat na leto, če jim kaže. Ostali najvišji uradniki so naib el hukuma, podguverner, kalantar, mestni glavar in kadoga, policijski ravnatelj. Lastninska in zapuščinka vprašanja, zakone in ločitve rešujejo molahi, svečeniki po koranu. V vaseh je edini sodnik kadi, ki svojevoljno odloča. Kazni so sledeče: pretepanje po podplatih, odrezavanje nosu in ušes in obglavljenje. Velike hudodelce priveže jo pred top in razstrele ali pa jih zakopljejo v blato.

Novi šah Mohamed Ali je jel pošiljati v proviincije izobražene može za guvernerje. Kaj se je zgodilo? Ljudstvo jih zaničuje, jim plačuje komaj četrtino davkov, zločinci se pa množijo. Šahu zdaj dela težave še parlament, ki je sestavljen iz najrazličnejših elementov — od evropsko izobraženih mož do navadnih falotov, je vse v njem zastopano. Kako bo šah s parlamentom opravil, od tega je usoda Perzije zdaj odvisna. Kaj iz tega nastane, bo prihodnjost pokazala Najbrž pa bodo od vsega imeli dobiček le Angleži, eventualno Rusi, ako bodo diplomati.

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 30. dec.

Predsedstvena naznanila.

Seji predseduje župan, ki imenuje za zapisnikarja občinskega svetnika Kozaka in Malega. Tvrdka Moskovič je podarila mestnemu ubožnemu zakladu 50 K. Vodstvo Elizabetne bolnišnice se zahvaljuje za redno podporo 1000 K in izredno podporo 500 K. Zapisnik zadnje seje se prečita in odobri v prihodnji seji, ker še niso rešeni vsi sklepi.

Mestno loterijsko posojilo.

Proračun mestnega loterijskega posojila ljubljanskega izkazuje za leto 1908 pokritje s 187.485 K 15 v, potrebščino pa 138.187 K 65 v, prebitek pa z 49.297 K 50 v. Proračun amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojila za l. 1908 izkazuje pokritja 1395.762 K 11 v. Proračun se odobri. Poroča občinski svetnik.

Zvišanje plač mestnim delavcem.

Poroča občinski svetnik Svetek. Sklene se: 4 delavcem se določi tedenska plača 24 K, 25 à 2 K 60, 15 à 2 K 40, 15 à 2 K 10, 25 à 2 K in 26 delavkam po 1 K 70 v na dan. To znaša na leto 69.216 K. Nadalje dobe bolni delavci pravico, da dobe ob času bolezni skozi 20 tednov podporo v višini 60% mezde, kar bi znašalo po izkušnjah na leto 1100 K.

Zamenjava sveta za novo cesto.

Obč. svetnik g. Svetek poroča o dodatnem županovem dopisu glede na sklep občinskega sveta o zamenjavi sveta Ceste na Rudolfovo železnico za novo cesto preko posesti Deghengija ob kolizejskem poslopju. Sklene se, da mestna občina prepušča Knezu zemljišče, da na svoje stroške nasuje cesto z gramozom z dirkališča.

Prispevek za vzdržavanje trgovske šole.

Občinski svetnik Svetek poroča o prošnji trgovskega gremija za vzdržavanje trg. šole. Predlaga se, da se od leta 1908 nadalje nakaže stalna podpora 500 K. Obč. svetnik Knez: Pri seji finančnega odseka nisem bil navzoč. Zato moram to popraviti in predlagam, naj se določi podpora s 1000 K. Župan se protivi temu predlogu, ker bi se težko dobilo pokritje. Obč. svetnik Knez: Gremij že računa na to podporo. Se bo že dobilo pokritje. Mi potrebujemo denarja. Poročevalec vztraja pri predlogu finančnega odseka, ki končno obvelja.

Subvencija »Slovenskemu planinskemu društvu.«

Obč. svetnik Svetek poroča o prošnji »Slovenskega planinskega društva« za podporo v l. 1908. Dovoli se rednih 600 K.

Subvencija Josipini Kajzeljevi.

O prošnji Josipine Kajzeljeve za subvencijo za zdravljenje ubožnih otrok v njenem ortopedičnem zavodu poroča obč. svetnik Mally. Mestni fizikat se je o zavodu povoljno izrazil. Dovoli se podpora za vsakega otroka 100 K, ki ga pošlje magistrat v zavod. Odda se pet otrok v zavod. Podžupan želi stroge kontrole. Dr. Oražen pravi, da se v treh mesecih tak otrok ne ozdravi.

Deželno društvo za bolne na pljučih.

Obč. svetnik Mally poroča o prošnji »Deželnega društva za bolne na pljučih« za subvencijo za l 1908. Oskrbovalo je društvo 25 jetičnih rodbin. Župan je z ozirom na slabo finančno stanje nasvetoval, naj se odkloni vsaka podpora. sklene se, da se podeli društvu podpora 500 K.

»Ljubljanska društvena godba.«

O prošnji »Ljubljanske društvene godbe« za izredno podporo poroča obč. svetnik Knez. Dovoli se izredna podpora 600 K za l. 1908.

Oddaja mizarskih in ključavničarskih del pri šentjakobskem župnišču.

O dopisu mestnega magistrata glede na dražbo za oddajo mizarskih in ključavničarskih del pri novem šentjakobskem župnišču poroča občinski svetnik Hanuš. Mizarska dela se oddajo tvrdki Petrin, ključavničarska pa tvrdki Irkič.

Naknadni kredit za licej.

Občinski svetnik Hanuš poroča o dopisu mestnega magistrata glede na dovolitev naknadnega kredita za razna izvršena dela pri novem poslopju mestnega dekliškega liceja. Prekoračenje povzroča ura, napis, prepleskanje oprave, nove klopi, asfaltirati se je morala telovadnica, planiranje vrta, vrtnarska dela in razne druge naprave kot dva reliefa, polirski tlak, spominska plošča, v znesku 27.859 K. Sklene se , da se podeli naknadni kredit.

Izprememba regulačnega načrta v Trnovem.

O dopisu mestnega magistrata glede na izpremembo regulačnega načrta za oni del Trnovskega predmestja, ki leži med Opekarsko cesto, Cesto v mestni log in Pred konjušnico, poroča obč. svetnik Hanuš. Sklene se, da se regulacijski načrt izpremeni.

Parcelacija na Poljanskem predmestju.

Dovoli se parcelacija Josipu Javorniku na Poljanskem predmestju ob Freierjevem posestvu na pet parcel.

Prošnja Ivana Ogrina.

Obč. svetnik Hanuš poroča o prošnji Iv. Ogrina za izpremembo parcelacije št. 25/5, 25/6 in 25/7 kat. občine Karlovsko predmestje ob Grubarjevem kanalu, kateri se ugodi.

Razstava »otrok«.

V imenu šolskega odseka poroča občinski svetnik Šubic o prošnji »Splošnega slovenskega ženskega društva« za prispevek za pripravljalna dela za razstavo pod geslom »otrok«. Sklene se prispevati 500 K.

Ograje na mestnem sejmišču. — Mostovi na Barju.

Obč. svetnik Predovič predlaga, naj se z ozirom na konjsko smrkavost nameste lesene ograje na sejmišču z železnimi ograjami. Popravljanje barjanskih lesenih mostov pa stane toliko, da bi bilo bolše, da se nameste s kamnitimi ali asfaltnimi mostovi. Turk: Stavbni urad slabo skrbi za sejmišče. Gotovo že ni bilo posuto dve leti, take jame so na njem. Župan: Se bo naročilo stavbnemu uradu, da posipa in gleda na red na sejmišču. Predovič sodi, da ni tako hudo. Veste, konji napravijo jame s kopiti.

Županov govor.

Župan Ivan Hribar vstane in nagovori občinski svet. V tekočem letu je imel obč. svet 10 rednih in 10 izrednih sej, ravno toliko, kolikor lani. S predsedniškega mesta je bilo vloženih 57 predmetov. Vseh razprav je imel občinski svet 398, lani 358. Delovanje se je pomnožilo. Pred vsem omenjam delo na socialnem polju. Poleg tega, da so se dovolile petletnice policijskim stražnikom, povišale so se ravno v današnji seji plače delavcem. Treba je pa tudi skrbeti, da se uravnavajo plače mestnih slug, ki so zaostali. Lotim se takoj po Novem letu tega dela. Z ozirom na finančno stanje so zaostali sluge, ravnotako so zaostali tudi pomožni uradniki Delati moramo tudi na stalno razmerje pomožnih uradnikov in na to, da dobe pokojnine. Tok časa to zahteva Občinski svet se je bavil z vprašanjem o draginji. Draginjski svet je imel več sej. Doseglo se je, da so se zvišale (obč. svetnik Mayr: zvišale!) cene govejemu mesu. Magistrat je urgiral pri Mesarski zadrugi, da se znižajo cene telečjemu mesu. Mesarji se še niso udali, a upa, da se to pereče vprašanje povoljno reši. Vsekakor se pa ne bomo mogli preje uspešno boriti proti draginji, dokler ne bo tržnice. Potem bo šele mogoče odločno in uspešno nastopiti. Mogoče bo tudi boriti se proti draginji. Kar se tiče javnih stavb, naznanjam, da so se končala pred tremi dnevi pogajanja glede na zgradbo preskrbovališča. Pogodba, ki se sklene s poveljništvom III. armadnega zbora, predložim občinsk. svetu v seji danes teden. Graditi se prične preskrbovališče letos spomladi, l. 1909 se že parceluje svet. Storil sem na Dunaju korake, da se podaljša postava o davčni oprostitvi za dve leti. Pričakujem ,da se proda tako uspešnejše svet. Glede na prezidavo južnega kolodvora mi je povedal stavbni ravnatelj južne železnice, da Južna železnica sprejme sklep občinskega sveta. Zdaj se gre samo še za prispevek državne železnice. Prezidava južnega kolodvora je potrebna že zato, ker prično že l. 1910 voziti na južni kolodvor vlaki iz Karlovca. Južna železnica bi bila tako ali tako prisiljena razširiti kolodvor kolikor toliko. Pričakujem, da se prične prezidavati južni kolodvor prihodnjo spomlad. Okolu sv. Florijana se je izvršila velika izprememba. Po regulaciji Rožne ulice je okolica zdaj popolnoma izpremenjena. Več storimo, ko bo zboroval deželni zbor. Dve šoli nas čakata, tržnica in prično se tudi osuševalna dela na Barju. Letošnje leto smo sklenili razširiti mestno dekliško šolo v VI. letni licej. Licej postane deležen večje državne podpore. Trdim, da smo z ustanovitvijo višje dekliške šole leta 1896. storili epohalno delo. Od tistega časa se ne čuje več toliko nemščine po ulicah. Naše ženstvo postane globoko izobraženo, v srcu narodno. Omeniti mi je še važen čin. Naše rodoljubne dame so ustanovile internat »Mladika«. Kakor je že zdaj gotovo, se zida za internat novo poslopje. Na prostoru, kjer stoji »licej«, nastane naselbina, posvečena prosveti. Gospodje! Mi smo po iniciativi Šubičevi stavili v proračun za nakup umetnin vsoto 2000 kron. Več nismo mogli, ker smo siromaki. Na ta način hočemo priti siromaki do umetniške galerije, ki je predpogoj, da stopi narod med kulturne narode. Pri nas se iz vsega norčujejo. Saj so se našli ljudje, ki so se iz tega sklepa norčevali. (Plantan: »Saj so sami osli!«) Ne moremo dati več, ker smo siromašni. Dokazali smo pa, da umevamo, kako potrebna je umetnost. In kupili smo že nekaj slik iz Ažbetove zapuščine in na tržaški razstavi, kjer jih je izbral ravnatelj Šubic. Imeli smo letos tudi volitve v državni zbor. Nesreča je hotela, da sem bil izvoljen jaz za državnega poslanca. Storil sem to po vaši želji in vaša krivda je, ako ne bom mogel tako izpolnjevati svoje županske dolžnosti, kakor bi jih rad. Imejte torej potrpljenje z menoj in imejte nekoliko usmiljenja, ako ne morem, kakor bi to rad, vsega storiti. Vloženih je bilo do danes na magistrat 51.069 vlog; lani pa 49.090. Nerešenih je le še 282 vlog in pride na tisoč 2 ½ vloge. Referenti poslujejo marljivo in redno. Privadili so se tekom let na red. Tako malega števila nerešenih vlog razven enega leta še nismo imeli. Mestnemu uradništvu izrekam svoje priznanje in zahvalo. Storili so, kar so obljubili ob povišanju, da hočejo vestno vršiti svojo dolžnost. Prepričan sem, da se bo tudi naprej uradništvo tako držalo. Vam, častiti tovariši, najiskrenejša zahvala na podpori, ki sem jo vedno dobival med vami. Tolaži me vaše priznanje. Saj veste, da lete na mene dan na dan pšice od vseh strani. Dasi med seboj priznavajo, da stori magistrat veliko dobrega, da napredujemo, v

---

v meso; srajca je bila oškropljena z nekoliko kapljicami krvi.

V tem trenotku se ni posvetilo; slučajno sem pogledal na zvonec spalne sobe, mrtvečeve roke ni bilo več pod njimi. Najbrž sta jo zdravnika odstranila, da ne bi plašila ljudi, ki so stopili v ranjenčevo sobo, kajti roka je bila res strašna. Vprašal pa nisem, kaj da se je ž njo zgodilo.

* * *

Tu vam podam poročilo iz nekega časopisa, ki je prinesel prihodnji dan, z vsemi posameznostmi zločina, ki jih je mogla dognati policija. Poročilo se je glasilo tako-le:

»Strašen atentat se je zgodil včeraj na pravnika gospoda Pierra B., ki izhaja iz ene najboljših rodbin Normandije. Mladi gospod je prišel včeraj zvečer okoli desetih domov; svojega slugo, nekega Rouvina, je poslal spat, češ, da je utrujen in da hoče leči. Nekako o polnoči ga je zbudilo silno zvonenje iz gospodove spalnice. Prestrašil se je, prižgal luč in čakal. Zvonenje je prenehalo za eno minuto, a se potem znova oglasilo s tako silo, da je sluga ves prestrašen zbežal iz sobe in poklical hišnika. Ta je skočil na policijo in čez četrt sta dva stražnika vlomila vrata. Strašen prizor se jima je odprl; pohištvo je bilo prebrnjeno in vse je kazalo na to, da se je vršil strašen boj med zločincem in njegovo žrtvijo. Sredi sobe, na hrbtu, otrpnelih udov je ležal nepremično mladi Pierre B., mrtvaško bledega obraza, široko razprtih oči; okoli vratu se je videlo vtiske petih prstov. Poročilo doktorja Bourdeau-a, ki so ga takoj poklicali, se glasi na to, da je moral imeti napadalec neizmerno suho in mišičasto, močno roko, kajti prsti so prišli v vratu skoro skupaj. Kaj da je vzrok zločina in kdo da je zločinec, o tem ni znano ničesar. Policija nadaljuje svoja poizvedovanja.«

* * *

Prihodnji dan je stalo v istem časopisu:

»Gospod Pierre B., žrtev strašnega atentata, o katerem smo včeraj poročali, se je zopet osvestil po dve uri trajajočem, trudapolnem prizadevanju dr. Bourdeau-a. Njegovo življenje ni v nevarnosti, a bati se je za njegov razum. O krivcu ni sledu.«

Moj ubogi prijatelj je v resnici zblaznel. Sedem mesecev sem ga obiskal vsak dan v sanatoriju, kamor so ga prepeljali, toda ne za trenotek se mu ni povrnila pamet. V svoji blaznosti je govoril čudne besede, in kakor vsi blazni, je tudi on imel fiksno idejo; mislil je, da ga preganja neki strah. Nekega dne so me v vsej naglici poklicali k njemu in mi povedali, da umira. Ležal je že v agoniji. Dve uri je bil popolnoma miren. Nato pa se je vzlic našemu prizadevanju dvignil v postelji, pričel mahati z rokama in v strašni grozi kričal:

»Vzemi jo! Vzemi jo! Zadavil me bo! Na pomoč! Na pomoč!«

Nato je tuleč groze bežal dvakrat po sobi okoli in potem pal mrtev na tla, na obraz.

* * *

Ker je bil sirota, so meni naročili, naj prepeljem njegovo truplo v majhno vas P. v Normandiji, kjer so bili pokopani njegovi stariši. Iz iste vasi je prišel oni večer, ko nas je obiskal pri Louisu R., kjer smo pili punč in kjer nam je pokazal svojo mrtvo roko. Truplo so zaprli v svinčeno krsto in štiri dni potem sem se sprehajal žalosten s starim župnikom, ki mu je dal prvi poduk, po pokopališču, kjer so mu kopali grob. Bilo je krasno vreme, temnomodro nebo se je bleščalo v polni svetlobi, ptički so prepevali po grmovju, kjer sva kot otroka brala robide. Še zdaj se mi je zdelo, da ga vidim ob živem plotu, kako se plazi skozi luknjo, ki sem jo opazil na koncu pokopališča, kjer pokopujejo berače; nato sva se vrnila domov, po licih in ustnicah črna robidinega soka. Ogledoval sem grmovje; bilo je polno robid; nehote sem eno vtrgal in jo vtaknil v usta. Župnik je odprl brevir in natihoma mrmral molitve, in na koncu drevoreda sem čul motike grobokopov, ki so kopali grob. Nakrat nas pokličejo; župnik zapre knjigo in podava se k njim, da zveva, kaj hočejo. Našli so krsto, z enim udarcem krampa so odbili pokrov, in opazili smo nenavadno dolgo okostje, ki je ležalo na hrbtu in nas s svojimi votlimi očmi še sedaj nezaupno gledalo. Neprijetno mi je bilo; sam ne vem, zakaj; skoro me je bilo strah.

»Poglejte vendar,« reče eden grobokopov, »ta vrag ima odrezano roko; tukaj-le je.«

Pri tem je pobral dolgo, zraven okostja ležečo suho roko in mi jo podal.

»Ti, čuj,« pravi drugi, smejoč se, »skoro bi mislil, da te gleda in ti hoče na vrat skočiti, da mu daš roko nazaj.«

»Prijatelji,« reče župnik, »pustite mrtve v miru in zasujte ta grob. Za ubogega gospoda Pierra bodete drugje kopali!«

Drugi dan je bilo vse končano in vrnil sem se v Pariz. Staremu župniku sem pustil petdeset frankov, da bere zadušnice za onega, ki smo ga motili v njegovem grobu.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Hedu putrtga srca in zaroštaneh mežgan naznanjama usm frakarjem in žlahtnkem zajne vesela (ke jm na u treba več pu naputrebnem kronc vn metat), za nas pa žalastna nuvica, de je naš strašn lublen političn utrok „Sluvenja“, glasil preuzvišenga gespuda žepana deželnga stolnga mesta Iblane in ush ud nega udvisneh dons ub ene šesteh zvečer, šele u ta trekem mesce soje starost, pu dougem hirajn (pršlu je že jetčn na ta svet) nemirn zatisnel soje kre mežlave uči. Pugreb je biu prec, zatu ke se bujema, de je umerl na za use leberalne tak pulitične utroke epidemičn bulezn. Prpuro čama ga usm usmilenem ldm u dobr spumin

— Ta naprednnarodna stranka.

javnosti mečejo pšice na vas in name. Najboljša tolažba v takih britkih dneh je za župana, da ima za sebo občinski svet. Obečam, da bom izvrševal kakor dozdaj svojo dolžnost. (Živio-klici.) Najiskrenejše častitam ob Novem letu vam, vašim rodbinam in vsemu prebivalstvu in našemu ljubemu narodu, ki kljub vsem zabavljicam ljubi središče slovenskega naroda. Dal Bog, da bi bilo tudi v bodočem letu tako. (Odobravanje.)

Podžupanov govor.

Podžupan dr. vitez Bleiweis: V imenu občinskega sveta in večine prebivalstva Ljubljane vam, gospod župan, izrečem zahvalo, da ste tako previdno in uspešno vršili svoje županske posle. Dvojno zahvalo smo vam dolžni. Prevzeli ste nehvaležni posel državnega poslanca in dosegli marsikak uspeh na ta rovaš. Želim vam, gospod župan, da bi se vam izpolnile vse nade, da bi bili krepki in zdravi. Bog vam daj zdravo in veselo novo leto. (Odobravanje.)

Županov dodatek.

Župan se zahvali podžupanu in naznani, da danes ni mogel, kakor druga leta, podati tudi številk o finančnem letnem sklepu. To stori v seji danes teden.

Sladkorni davek in kartel.

Poslanska zbornica pritiska na vlado za znižanje sladkornega davka, listi polnijo cele predale. Minister nikakor ni bil pri volji popustiti, saj se gre za milijončke. Sprva ni hotel ničesar čuti, potem pa je začel barantati in je najprej hotel dati štiri krone potem šest in končno je moral dati osem kron, ker so bili poslanci neizprosni. Sladkorni davek se bo znižal za osem kron, torej pride na kilo štiri krajcarje. S tem darilom so nas hoteli poslanci presenečiti za Božič. Ali poslanci in vlada so obračali, sladkorni kartel je pa obrnil. Tisti dan, ko se je zbornica posvetovala o znižanju davka in o kazenskem paragrafu, pa je kartel ceno sladkorja zvišal. Sladkorni baroni so napravili imeniten napad na itak suhe žepe konzumenta, pokazati so hoteli, da se oni nič ne menijo za vlado in poslance, ne za kazenske paragrafe. Kartelirani judje so močnejši od vlade.

Vlada hoče darovati lačnemu konzumentu, pa ji judje kar iz rok izpulijo darilo.

Z eno samo seio so osmi del državnega darila že spravili v svoj žep in prepričani smo lahko, da do takrat, ko stopi nižji davek v veljavo, bodo imeli vseh osem delov v žepu, saj ti kartelirani roparji v fraku že zdaj pravijo, da nižji davek ne bo imel nobenega vpliva na ceno sladkorja, ker se cena izpreminja.

Povišanje cene utemeljujejo zdaj tako, da je sirovi sladkor za eno krono dražji. Seveda je dražji, ker so ga sami radi podražili tako, kakor zdaj rafinado. Tako bodo od zdaj dvigali ceno do tedaj, da stopi zakon v veljavo, oropali bodo vlado in konsumenta za milijone; kartel bo že gledal, da lepo vse spravi v svoj žep.

Oni § 2 bo le tedaj nekaj vreden, ako bo imel moč tudi za nazaj. Finančnemu ministru se mora dovoliti, da prime te roparje v fraku tudi za tokratno podraženje sladkorja.

Nujna potreba pa je, da se nastopi proti karteliranim oderuhom, in sicer takoj, ker zadobe drugače pri nas ravno tako moč, kakor jo imajo trusti v Ameriki. Prej ko vlada prepreči kartelom njih roparski posel bolje za njo in konsumenta, sicer bo v kratkem brez moči.

Čuditi se pa moramo, da ravno tisti gospodje, ki najbolj vpijejo proti kmetu, ki jim je največji oderuh, da se ravno ti gospodje ne upajo ziniti proti karteliranim židom, ampak molče kot zajci v zelju.

Ti gospodje lazijo po trebuhu pred polnimi žepi karteliranih židovskih oderuhov, hlapčujejo tem krvosesom, zato pa s toliko večjo korajžo vpijejo proti revnemu kmetu. Proti bogatim oderuhom ne vpije niti najbolj lačen mokrač, medtem ko nad kmetom vpijejo najbolj site vrane.

Gg. dopisniki! Na delo za „Slovenca“.

„Notranjcu“ v odgovor

Neki abotni dopisnik napada v »Notranjcu« z dne 21. decembra odbor občine Št. Peter na Krasu in podpisanega župana. Eni odborniki so dopisniku ovčarji, drugi pastirji itd. In vendar so vsi možje in gospodje v odboru poštenjaki prave kmečke korenine in trdnega kraškega značaja, s kakršnim se »Notranjčev« patron ne more ponašati. Meni kot županu podtika tuje grehe, ki so se menda zgodili pred 17 leti zaradi prikrajšanega občinskega užitninskega daca v znesku 2400 K in napačno narejene občinske bolnice in šole v Št Petru. Koliko je na tem resnice in koliko je imela občina škode, to meni ni znano. Znano pa mi je, da se tedaj v pravdi proti tedanjemu županu Š. ni dognala krivica, ne pri sodišču, ne pri deželnem odboru, ne pri finančni prokuraturi. O tem se domišljavi dopisnik lahko prepriča iz dotičnih aktov, ki še vedno leže v občinski pisarni. Naj se dopisnik potrudi v pisarno, kjer bode mogel akte povohati, da ne bode kvasil še nadalje o stvareh, ki jih ne razume. Sicer pa sorodniki pokojnega Špilarja lahko tožijo, ker jim »Notranjčev« dopisnik krade čast in poštenje.

Dopisniku tudi ne ugaja Javornikova cesta in podtika meni kot podjetniku, da sem baje od nekodi dobil 6 do 8 tisoč kron podpore za cesto. Zgaga trdi, da so meni kot podjetniku in županu te krone »zlezle v žep«. To je ostudna in grda laž! Županstvo je pač prejelo 5000 K državne podpore za to cesto. Zmedeni dopisnik pa naj pride v občinsko pisarno, kjer dobi pod nos knjižici ljubljanske mestne in šentpeterske posojilnice ter se prepriča, da grdo obrekuje po »Notranjcu«. Dalje je deželni zbor leta 1905 pač dovolil za to cesto deset tisoč podpore, toda deželni odbor še do danes ni izplačal vinarja. Ako je dopisnik toliko mogočen, naj gre k deželnemu odboru in iztirja obljubljeno podporo, pa dobi lepo nagrado, da bode njemu zlezlo nekaj kron v žep.

Da pa je bila ta cesta potrebna in je koristna, to je jasno vsem razsodnim ljudem, le »Notranjčevemu« dopisniku ne. Že sedaj so gozdi in travniki mnogo več vredni. Ta vrednost se pa še pomnoži, ko se cesta podaljša v loško in cerkniško dolino. To vedo strokovnjaki, ki znajo bolje ceniti vrednost te ceste, kot pa »Notranjčev« dopisnik. Da je cesta že izvožena in zato slaba, je res, ker se malokje toliko vozi. Vozniki nalagajo po 80, 100 in še več kubičnih čevljev lesa. Torej je naravno, da se vozovi udirajo in cesto razkopajo. Vozovi bi morali biti širokošinci, kakor jih državna uprava za tako težo zahteva na državnih cestah. Toda v deževnem vremenu, kakor je letos, bi tako obloženi vozovi pregrizli tudi najboljšo cesto. Zakaj pa cesta ni tako narejena, kakor si jo želi vsegavedni dopisnik, mogel bi mu pojasniti pokojni oskrbnik kneza Windischgrätza in nadzornik ceste Hanuš, ki je zahteval celo, da bi se pet metrov, reci pet metrov široka cesta delala po 80 krajcarjev meter. Delala pa se je po 98 krajcarjev! Vprašam dopisnika, če je sploh kje na Kranjskem tako široka cesta se delala po tako nizki ceni. Ko bi delali tako podlago, kakor jo zahteva dopisnik, plačati bi se moral meter dolžine pet metrov široke ceste gotovo pet do osem kron. Podjetniki Javorniške ceste bi imeli občutno zgubo, ko bi ogledna komisija, v kateri so bili zastopniki deželne vlade, deželnega odbora in kneza Windischgrätza, na podlagi predloženih računov in več izkazanem delu ne bila dovolila namečka 2500 kron, ki dopisnika tako bodejo v oči. Ta nameček pa se ni plačal iz podpore, ampak v smislu sklepa občinskega odbora iz prispevkov dotičnih posestnikov v katastralnih občinah, ki leže ob tej cesti, in iz 46odstotnega prispevka kneza Windischgrätza. »Notranjčev« dopisnik je torej slišal nekje nekaj zvoniti, pa trosi laži sedaj v svet. Naj domišljavi dopisnik sedaj ob dežju pogleda druge ceste, n. pr. gotovo mu znano bivšo državno, sedaj okrajno cesto od Št. Petra do parske meje. Na Javorniku popravlja en cestar nad 13 kilometrov ceste, tukaj pa dva. Ali je to sploh kaka primera?

Nadalje čenča dopisnik, da jaz pričakujem zlatega križa za zasluge pri cesti. Naj mi dopisnik imenuje človeka, kateremu bi bil jaz kaj tacega govoril. Dokler mi tega ne dokaže, imenujem ga obrekljivca in lažnika. Niti ljudske hvale ne pričakujem, ker vem, da se dobro delo najraje plačuje z nehvaležnostjo, kakor dokazuje dopisnik, ki mi predbaciva celo mojo bolezen. Niti divji kanibali, ki žro ljudi, niso tako brezsrčni, kakor ta zlobni dopisnik. Nikar naj ne misli, da se bodem jezil, kakor se on peni, ker misli, da sem mu jaz na poti do županskega stola. Jako pa se vara, ako hoče samo za našo občino vpeljati nov občinski volivni red. Sedanji občinski in volivni red je res pomanjkljiv, toda izpremenba je mogoča za vse kranjske občine, ne pa samo za šentpetersko. Pri tej izpremembi pa ne bodeva midva odločevala, ne jaz, ne »Notranjčev« dopisnik. Toliko za sedaj ljudstvu v pojasnilo. — Franc Margon, župan občine Št. Peter.

Za sodovičarje.

Začetkom decembra t. l. preteklo je šest let, odkar so se avstrijska industrijska podjetja za proizvajanje ogljenčeve kisline združila, oziroma kartelirala.

Sodovičarjem kot glavnim odjemalcem ogljenčeve kisline je bila ustanovitev imenovanega trusta v veliko gmotno škodo.

Na Kranjskem se porabi na leto približno 400.000 kilogramov kisline. Omenjena količina kisline je stala pred trustom 20.100 kron, dočim je v dobi trusta poskočila na 28.800 kron, kar daje na leto 8.800 kron razlike.

Iz teh številk je razvidno, da je družba v teku šestih let samo na Kranjskem čez prvotno ceno pridobila čistih 52.800 kron.

Ako vpoštevamo še druge avstrijske dežele, v katerih se mnogo več ogljenčeve kisline porabi nego pri nas, tedaj pridemo do zaključka, da je družba v teku šestih let delala dobiček, ki nadkriljuje brezdvombno vsako drugo avstrijsko industrijsko podjetje.

V začetku trusta in od njega diktiranih cen ogljenčevi kislini, so se razne deželne sodovičarske zadruge oglašale z namenom, da si osnujejo lastne zadružne tovarne za kislino, a resno delo se ni nikjer izvršilo.

Tudi pri deželni zadrugi sodovičarjev na Kranjskem se je v letih 1902 in 1903 mnogo pisalo o tem, sestavili so se statistični podatki o uporabi ogljenčeve kisline na Kranjskem, kljub temu pa je misel, da se ustanovi prva jugoslovanska tovarna za proizvajanje ogljenčeve kisline v Ljubljani, ostala dosedaj le na papirju.

V najkrajšem času se otvori zopet velika moderno urejena tovarna za kislino, ki danes obljublja, da hoče oddajati kislino po znižani ceni. S tem se je seveda od strani nove tovarne napovedal obstoječemu trustu konkurenčni boj.

Nasprotno pa trust tovarnarjev ravno te dni razpošilja na sodovičarje vabila, češ, naj se vsak za prihodnje leto zaveže, da naroči gotovo količino ogljenčeve kisline od njih.

Svetovati moramo, da se nihče ne obveže, kajti s tem se bo na družbo vplivalo, da cene sama zniža.

Da bi pa sodovičarji smeli od novoustanovljene tovarne pričakovati trajnih nizkih cen, je popolnoma izključeno, kajti smatrati se mora ta ustanovitev kot dobro preračunjano špekulacija tovarnarjev, ki prej ali slej napravi z družbo krasno kupčijo bodisi na ta ali oni način.

Nasprotno naj bi pa sodovičarji-domačini delovali na to, da si osnujejo lastno tovarno za ogljenčevo kislino, s tem se enkrat za vselej iznebijo tujih kapitalistov in cen, ki jih narekujejo.

Koroške novice.

k **Slovenski Korošci!** Združite se okolu »Slovenca«, ki bo Vaš zvest prijatelj in sobojevnik!

k **Velikovec.** (Meščanskim učiteljem za novo leto.) Že v številki z dne 24. t. m. smo omenili, da se bo objavilo nekaj kričečih slučajev, ki bodo kakor baklja posvetili v našo mu, da pišemo golo resnico, da bi naš vrli »Mir« imel morebiti s sodnijo opraviti, zato se poslužimo časopisja sosednjih dežel in pišemo »Slovencu«. V javnost pa to mora priti iz vzrokov, ki smo jih omenili že zadnjič, da višje oblasti napravijo red; zlasti pa še radi tega, ker se dopisnik lutrovske »Allgem. Bauernzeitung« z dne 29. novembra 1907 širokousti, da nam je zamašil usta. Na vsa nesramna očitanja, neresnice štiriletne modrosti nemškutarsko-nacionalnih učiteljev (seveda poštene učitelje izvzamemo) ne bomo odgovarjali, ker bi bilo to za nas preponiževalno in zares olikanega človeka nevredno. Nasprotnemu dopisniku ne gre v glavo, da smo škandalčke objavili v »Miru« (mi smo svoj vzrok za to že omenili) in vzklikne: »O Triumpf der klerikalen Pädagogik!« Ravno radi tega hočemo nemškutarsko-učiteljsko pedagogiko najpreje vzeti na muho. Gospoda državnozborskega poslanca Fr. Grafenauerja pa obenem opozarjamo, da si terčlanke shrani, da jih bo o potrebi porabil ali v deželnem ali v državnem zboru. Kar se tu objavi, se more beseda za besedo tudi dokazati. Za danes prvi škandalček! Dne 10. januarja 1907 sreča meščanski šolar R. Flick, kanonika J. Dobrovca, ki je bil nekaj časa celo katehet njegov, pri belem dnevu na glavnem trgu in ga ostentativno ne pozdravi. Naslednji dan Flicka njegov katehet, M. Bauman, radi tega opozori, in učenec prizna, da namenoma ni pozdravil, »ker Dobrovc vedno slovensko odzdravlja«. (To ni res, ampak narobe. Nemcem odzdravlja gospod kanonik nemški.) Ko ga katehet M. Bauman opomni, da mora tudi v tem slučaju pozdravljati kot učenec zavoda, kjer Dobravc poučuje, se odreže Flick (učenec tretjega razreda) predrzno: »Dobravcu je lahko figa, ali ga pozdravljam ali ne! Povprašal sem na merodajnem mestu, in se mi je reklo, da ni treba pozdravljati.« Po veroučni uri pride imenovani učenec h katehetu Baumanu vprašat, če bi mogel z Dobrovcem govoriti, kar se mu je tudi dovolilo. Toda mesto da bi bil prosil odpuščanja, se je obnašal tako predrzno v stanovanju gospoda kanonika, kjer je bil slučajno navzoč tudi gospod Bauman, da so se mu morala pokazati vrata. O tem slučaju se je razpravljalo pri hišni učiteljski konferenci dne 22. januarja 1907. Predsednik učitelj Rainer vpraša, če se naj Flick graja iz nravnosti. Nato se razvije debata. Gospod Hornbogner pravi, ko je gospod Bauman razvil celi dogodljaj: »Laž je, da je vprašal Flick na merodajnem mestu, ali naj pozdravlja ali ne; če bi bil navzoč gospod ravnatelj, bi ravno to rekel.« Nato se oglasi E. Bohner (sin ravnateljev — odpadnik): »Učenec Flick mi je pravil, da gospod Dobrovc na nemški pozdrav slovensko odzdravlja, in jaz sem mu rekel: ‚Potem ne pozdravljaj!‘« (To je omenjeno merodajno mesto.) Nato je tudi Hornbogner priznal, da je o tem vedel (prej pa je g. Baumana dolžil laži), samo da ni hotel tega prej povedati. Nadalje izvaja E. Bohrer: »Oba gospoda kateheta sta na Flicka močno pritiskala, da je bil popolnoma zmešan in ni prav vedel, kaj je govoril« (to predrzno očitanje oba kateheta takoj zavrneta) in konečno Bohrer oba kateheta še nesramnejše razžali; ko je g. Dobrovc sklicujoč se na g. Baumana kot pričo to nečuveno očitanje kot neresnično zavrnil, je Bohrer v svoji štiriletni učiteljski modrosti izustil sledeče krilate besede: »Lahko se koga v svojem stanovanju pretepe in potem se izjavi, da se je z njim prijazno ravnalo.« Morebiti je Bohrer to govoril iz lastne skušnje. Za tem g. Hornbogner izvaja sledeče: »Cela zadeva ima politično podlago; zaradi političnega delovanja g. Dobrovca se je pojavila med učenci tretjega deškega razreda opozicija njemu nasproti. Ti učenci berejo časopise, slišijo pogovore starišev, razumejo razmišljevati politične dogodke, ne tako še učenci prvega in drugega razreda. Zato ta ogorčenost nasproti katehetom, in tu se ne more pomagati; to si morata kateheta pač pustiti dopasti.« (Imenitna pedagogika!) In še več; isti »patent-pedagogik« je tudi rekel: »Jaz bi tudi svojemu otroku prepovedal, v takem slučaju kateheta pozdravljati in ponosen bi bil na takega sina, ki bi imel toliko narodne zavesti!« Razume se, da sta jih tudi oba kateheta pošteno zavračala in učitelje spravila v neprijetno zadrego. Tako n. pr. je rekel g. Dobrovc: »Protestujem zoper tako razpravljanje; to je politično zborovanje, pa ne konferenca. To ne spada sem.« Konečno pride do glasovanja. Predsednik: »Kdo je za grajo?« — Hornbogner: »Iz pedagogičnih vzrokov bi že bil za to, v tem slučaju pa nočem glasovati; moral bi se boljše informirati.« (In kljub temu je bil dobro poučen, da je govoril o tem z ravnateljem in očetom učenčevim.) Gospod Merlitsch: »Predrznost Flickova je znana, vsi učitelji so imeli ž njim več ali manj trpeti; jaz sem za to, da se graja.« — E. Bohrer: »Ne, jaz sem nasproti.« G. M. Bauman: »Jaz sem za grajo.« (Omeniti treba, da so glasovale le učne moči, učeče na deških razredih.) Konečno še predsednik Rainer razžali oba kateheta s sumničenjem, da sta se spustila s Flickom radi tega v daljši razgovor, da bi izvabila iz njega oteževalne izjave, kar sta kateheta seveda odločno zavrnila. Kaj ne, slovenska javnost, to je pedagogika! Tak patent ima velikovška meščanska šola. Prihodnjič drugi slučaj. Ne bo nam tako hitro zmanjkalo sape, kakor misli nasprotni člankar.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

»Sluvenja« je tori zdihlna za večn. Kdu je uržah nene prezgudne smrt, se še na ve. Pehondlal sa ja usi iblansk jezičn in arcnisk dohtari, pa se jm je use glih kar u rok stegnila. Nahter prauja, de je bla zagiftana, in de ja je zagiftu nen lastn oče iblansk žepan iz pumočjo nenga rednika, gespuda Guvedkarja. Kulk je resnice na tem, se u že pukazal, sej kokr se guvari, ja u pestila pulcija gor djat in selcirat.

Men se ta reč zdi tud frdehtik. Ki more en tak utrok, kokr je bla ranka »Sluvenja«, ke sa ja iz usm žaubam mazal, use sorte purflce in kaplce notr dajal, kar tku u en dan pugint? Edn je mogu bt tle u špil, pa nej u že kdur če. Jest nečm nubenmo nč naprej metat, ampak kar je res, je pa res. Če je ranka »Osa«, ke je bla tku srumašna in kiluva na duš in na teles, ževela en cel let in sedm tednu, ki je mogoče, de b se na puštena viža »Sluvenja«, ke je bla pouhna nade in trošta, ke sa ja usi crklal, ud tega sveta lučila!?

Men je nazrečensk žou zajna in vem, de b toču britke souze za no, če b m dau kdu le en mejčkn hrena za puduhat. Pred soja smrtja je glih še naštela, kua je tou nen ata, držaun in deželn puslanc in žepan deželnga stolnga mesta za Sluvence na Duni dobrga strt. Zdej, ke b mogla še puvedat, kua use se mu je na Duni pufrderbal, na, zdej je pa hin. A ni tu žalastn, gespud redehter?

Res je, de se zdej troštaja, de uja u kratkm še desetkrat bl fajn pulitičnga utroka, kokr je bla »Sluvenja« na svet spravl, in de u tist ta nou pulitičn utrok tud za druge ldi udrešvat za svet pršou, ne sam za iblanske frakarje, ampak kdu jm u pa tu vrjeu. Tu je sam tulažba, de b na blu preveč žalvajna med bližnem žlahtnkem. Tu je use skp sam larifari. Res je le, de kar uzame u roka naš dičn in mnogojezičn gespud žepan Ivan Hribar, de se use spakadra. In, ke je ta gespud žepan uzeu »Sluvenja« u roka, se je mogla holt tud spakadrat, pa če b se usi iblansk leberaln dohtari zajna am jemal in ja antlal.

Zdej ke je šou iblanskm leberalcm iz nhna »Sluvenja« trošt pu boršt, sa pa začel soje uči spet zaupn ubračat in se šmajhlat »Sluvenskmu Narude«, de b jh spet nazaj uzeu pud soje repetnice. Ke je gespud dohtar Taučar, ket zdejšn ata »Sluvenskega Naruda« še precej usmilenga srca in ke sa še negava gespa ene par dobreh besed pr gespude not puložl, se jh je »Sluvensk Narud« usmilu in ublubu, de če uja pridn, de jh u uzeu u soj varstvu in jm pumagu spet na zelena vejca zlezt. Ampak pridn morja bt! Tu nej s pusebn gespud Hribar uzame k src in nej nekar na rije zmeri naprej, če ne ga u enkat »Sluvensk Narud« foknu, de u moj zadost.

»Sluvenja« nej u mir pučiva!

Gespud redehter! Zdej mam pa še iz nim ena beseda za guvort. Vidja, nou let je pred uratm. Pr te prložnast s lde ke pa sm vošja velka sreča in douh ženlejne. Kulk te vušila zaležeja, tu uni sami glih tku dobr veja, kokr jest al pa druh ldje. Jest sm že dostkrat temu al pa unmu vošu ub noumo lete douh ževlejne, pa je ket nalaš glih tist let umeru. Tu je dukaz, de sam vušil nubenmo nč na zaleže. Zatu pa jest tud na um letas nubenmo nč vošu. Če b kej mou, b raj vsakmo, ker je u putreb, kej dau, ke pa nč nimam, more bt pa tud tku dobr. A b na blu bl pametn, gespud redehter, če b uni u sojeh cajtngah prpuročal usm tistm, ke sa m lansk let puslal tiste karte iz vušilem, de nej b letas upustl ta grda navada, ke m nima kej nucat, pa nej b m usak raj puslou za šenknga kašnga purmana, kupuna al pa kašna druga taka sladka reč. Če b m usak ud tisteh, ke sa m ulan vušil douh ževlejne, puslou sam enga purmana, b mou ceu let tulk za jest, de b še za umrt cajta na mou.

Tu nej usm mojm prjatlam in prjatlcam na srce puluževja, de nej usak soja prjaznast men na ta viža pukaže in če pol še uni kašna malenkast, tkula kašn sodček vinčka, zravn prdeneja, pa u moj ta nar leuš nou let nhn prjatu in znanc

Boltatu Repe iz Kudeluge

AVSTRO-OGRSKA.

Razpust tirolskega deželnega zbora.

»Wiener Zeitung« objavi danes cesarjev patent, ki razpušča tirolski deželni zbor.

Češki proračun.

Češki deželni odbor je dogotovil proračun za leto 1908. Potrebščina znaša 91,758.263 K, pokritje pa 67,761.077 K. — Primanjkuje 23,997.186 K za 3,113.866 K več kakor lani.

Cesar in dvorni plesi.

Ker cesar letošnji predpust ni na dvoru, odpade veliki dvorni ples in ples na dvoru. Zato pa prirede po tri soirees dansantes na dvoru na Dunaju in v Budimpešti, in sicer 13. januarja, 1. in 22. februarja v Budimpešti, 20. januarja, 15. februarja in 1. marca pa na Dunaju.

Povišanje častniških plač.

»Fremdenblatt« poroča, da po listih objavljene številke glede na zvišanje častniških plač niso prave. List izjavlja, da če zvišajo plače častnikom, naj se zvišajo te po vzorcu plač civilnih in državnih uradnikov.

»Die Zeit«.

»Zeit« objavlja članek, v katerem odločno izjavlja, da je poročilo o listovem nakupu po nekem krščansko-socialnem konzorciju popolnoma izmišljeno in nič druzega, kakor konkurenčni manever, ki ima namen, da zmeša naročnike in inserente. »Zeitovi« lastniki so se pogajali z lastnico hiše, kjer je prej izhajala »Deutsche Zeitung« o nakupu hiše. List ostane glede na svobodomiselno tendenco neizpremenjen.

Potrjena nižjeavstrijska postava o obrtnih nadaljevalnih šolah.

Cesar je potrdil po nižjeavstrijskem deželnem zboru sprejeto postavo o obrtno-nadaljevalnih šolah, proti kateri postavi so nastopali Čehi, ker postava določa, da mora biti na obrtnih nadaljevalnih šolah nemščina učni jezik

Občinski dunajski posredovalni uradi.

V vsakem dunajskem okraju se ustanovi s 1. januarjem 1098 posredovalni urad. Namen novim uradom je, poravnati na miren način pravne spore med dunajskimi meščani.

Nemške stranke.

Hebski župan se je zahvalil načelniku odbora nemške devetorice dr. Sylvestru za posredovanje v hebskem jezikovnem vprašanju. V pismu izjavlja željo, da bi glede na skupne nemške smotre držali Nemci skupaj. Na občnem zboru olomuškega nemškega političnega društva je govoril poslanec dr. Sommer o političnem položaju. Izjavil se je za skupen nastop vseh nemških strank v zbornici in izven nje. — »Nemško-radikalna korespondenca« izjavlja, da nima nikake zveze z izdajateljem »Deutsches Volksblatta«, Verganijem. Prej ko slej ostane strankino glasilo »Deutsches Tagblatt. — Nemški minister-krajan Peschka je imel v Grulichu shod. Izrekli so mu zaupnico.

Dr. Baxa in češko-nemška sprava.

V Pragi je govoril dr. Baxa o nameravani češko-nemški spravi. Ministrski predsednik Beck je pričel s pogajanji na odločno željo krone. Če govore Nemci o obramlbi in o pravicah nemških manjšin, morajo Čehi zahtevati zadostno obrambo čeških manjšin, ne le na Češkem in Moravskem, marveč tudi na Nižjem Avstrijskem in v Šleziji. Na Nižjem Avstrijskem in osobito na Dunaju so mora priznati češčina kot deželni jezik, da zadobe na Dunaju češke šole pravico javnosti, kakor jo že imajo nemške šole v Pragi. V Hebu, Opavi in na Dunaju se mora priznati češčina kot enakopraven jezik.

Vojno ministrstvo proti socialnim demokratom.

Klofačevo glasilo poroča, da je izdalo vojno ministrstvo vsim poveljništvom VIII. armadnega zbora reservatno povelje, ki opozarja na protivojaško propagando narodne socialno-demokraške mladine med vojaštvom. Poveljništva se naprošajo, da naj poizvejo za zaupnike narodne socialistične stranke po posameznih vojašnicah. Narodne socialne agitatorje nameravajo prestaviti v obmejne posadke na južnem Tirolskem in v Bosni.

Izseljevanje iz Bukovine.

Dozdaj se je izselilo iz Bukovine v Mandžurijo 49 rodbin s 359 osebami. Vzrok izseljevanja je revščina.

† Dr. Dunajewski.

Cesarja zastopa pri pogrebu Dunajewskega ceremonijski mojster Koloniewski. Pogreba se udeleže ministri Gessmann, Ebenhoch in Abrahamovicz.

Podaljšanje bančnega privilegija.

Na izrednem občnem zboru »Avstro-ogrske banke« so soglasno pooblastili glavni svet, da vloži na obe vladi prošnjo za podaljšanje bančnega privilegija.

SRBIJA IN AVSTRIJA.

Srbski ministrski predsednik Pasić je izjavil v skupščini, da so se zavlekla pogajanja o trgovinski pogodbi z Avstrijo zaradi avstrijske ministrske krize in ker je čuvala srbska vlada srbske koristi. Prepričan je, da se sklene v kratkem taka trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko, ki bo varovala srbske koristi ali se pa sploh ne sklene trgovinska pogodba.

FRANCOSKO.

Kulturni boj na Francoskem.

Francoski senat je nekoliko razsodnejši od poslanske zbornice, kjer sedijo najhujši demagogi. Čuje se, da senat takozvane devolucijske postave, s katero se hoče vlada polastiti cerkvenih ustanov, ki jih je večina sodišč prisodila ustanovnim dedičem, ne bo sprejel, ne da bi jo v marsikaterem oziru bistveno izpremenil. Pa tudi drugače si je senat ohranil še malo senčico pravicoljubja. Preteklo soboto in nedeljo je sicer sprejel budget, vršila pa se je zanimiva cerkvenopolitična debata, ki je zelo kompromitirala vlado, posebno finančnega ministra Cailloux. Leprovost-Delaunay je namreč predlagal, da naj se zasebniki, katerim je poverjena likvidacija cerkvenega premoženja, nadomeste z uradniki. To pa zaraditega, ker so n. pr. bivši ministri zdaj vsi likvidatorji in so si pri tem zaslužili zaradi škandalozno visokih honorarjev cela premoženja. Caillouxu se je sicer posrečilo dobiti proti predlogu, ki je dobil 69 glasov, 159 nasprotnih, toda bivši pravosodni minister Monis je celo stvar pogrel ter zahteval, da se objavijo imena onih sodnikov, ki so račune likvidatorjev odobrili. Cailloux je odgovoril zgolj na splošno in je svaril republičane, naj se ne dajo prevarati od nasprotniških intrig. Dobro mu je odgovoril Leprovost-Delaunay, da se tu ne gre za nobene politiške intrige, ampak za varstvo javnih interesov. Oficielni brzojav zamolčuje, kako se je stvar končala — — —.

Zaplenjena palača renneškega nadškofa.

Nadškofovo palačo in teološko semenišče je nakazala vlada vseučilišču. Renneški nadškof je protestiral v škofijskem listu v imenu cerkve proti vladnemu nasilstvu.

POROKA BOLGARSKEGA KNEZA.

Bolgarski knez se poroči s princezinjo Eleonoro Reuss 28. februarja v Ernstbrunnu.

STRANKARSKI BOJI NA PORTUGALSKEM.

Demokratiški listi naglašajo, da so se pomnožila nasprotstva med člani monarhistične stranke in opozicijo. Vladi prijazni „Diario Illustrado“ naglaša, da mora vladno delovanje na šolskem polju razveseliti vse prijatelje šole. Konservativni „Diario Popolo“ pn pozivlja konservativno stranko, da naj se ne ustraši še hujšega vladnega načina.

NEMČIJA.

Welfi in Poljaki.

Welfško glasilo objavlja članek, v katerem izjavlja da upa na konec sedanje ločitve za hanoversko kraljevo rodbino in za hanoversko ljudstvo. List zahteva izpremembo pruske poljske politike.

Kriza v nemškem mornariškem društvu.

Bavarska zveza nemškega mornariškega društva je imela svojo sejo. Zborovanje je bilo burno. Več govornikov je zahtevalo, da naj odstopi general Keim. Princu Rupertu so odposlali zahvalno brzojavko. Na shod mornariškega društva v Kasslu se odpošlje odposlaništvo, ki zahteva odstop generala Keima, ker je briskiral princa Ruperta.

UREDITEV RAZMER MED RUMUNSKIMI VELEPOSESTNIKI IN KMETI.

Rumunska zbornica je odobrila zakonski načrt glede na razmere med veleposestniki in kmeti. Kmetje dobe občinske pašnike, določi se najvišje delo in najmanjša plača kakor tudi kazni proti kmečkemu oderuštvu. Ustanove se kmečke regionalne komisije in najvišji kmečki svet.

MAROKO.

Leluneauxov oddelek močan 2500 mož, ki ima tudi gorske topove, je zapustil tabor pri Lalla Marniji in prodira proti griču Targurt.

KANAL MED GENUO IN BODENSKIM JEZEROM.

Inženir Caminada je izdelal načrt za zgradbo kanala, ki bi šel skozi Alpe in bi zvezal Genuo z Bodenskim jezerom. Kanal bi bil dolg 591 km in bi se uporabljalo 260 km že obstoječih voda.

TURČIJA.

Dne 29. t. m. so podpisali v Carigradu poslaniki skupno noto, ki zahteva podaljšanje mandatov reformnih organov. Armenska, mladoturška in napredna stranka so se združile za skupen nastop. Koncem decembra je napovedana v Parizu tridnevna konferenca, ki se naj peča o strmoglavljenju sedanjega vladnega načina, o ustanovitvi parlamenta in o sredsvih, kako to izvesti. V Erzerumu zapirajo mohamedance. Zaprli so tudi nekdanjega sultanovega pobočnika Hussejn Dursum beja, ki je pobegnil svoj čas v Pariz, kjer je izdal knjižnico: „Rdeča knjiga“ in se je zdaj z ruskim potnim listom preoblečen v Čerkesa, nahajal v Erzerumu. Zapreti nameravajo tudi več častnikov.

INDIJSKI NARODNI SHOD.

Zmerni so imeli na indijskem shodu dve tretjini zastopnikov. Izdelali so nov organizacijski kongresni program, kako po ustavni poti izvojevati kolonialno samovlado. Upajo, da jih bo podpirala tudi vlada, ko so izključili radikalce in da dovoli tudi mohamedancem sodelovanje. Radikalci so imeli samostojen shod, kjer so se zavzeli za napredno politiko.

ZASLEDOVANJE SARAFOVIH MORILCEV.

Turške oblasti v Žumajbali so izvedele, da se skriva Sandansky, ki je dal umoriti Sarafova s 6. možmi v Marlovi. Poslali so nanj vojaški oddelek. Med bojem se je Sandanskemu posrečilo, da je pobegnil.

☞ Govorniki! Predavatelji! Na vsakem shodu se spominjajte „Slovenca“ in ga priporočajte. Na delo za časopisje!

Novice iz Zagorja ob Savi.

z **Zagorska cerkev.** Popravila znotraj so dogotovljena. Stebri so vsi štirje spodaj zaliti z betonom, da se ne bodo mogli vdirati v zemljo. Nov šamotni tlak v prezbiteriju je prav lep. Sredi cerkve, kjer so bile poprej deske, so vložili sedaj nove plošče iz betona. Le škoda, da ni bilo dovolj sredstev za nov tlak po vsej cerkvi.

z **Panika v cerkvi.** V nedeljo 22. decembra pri dopoldanski službi božji se je okrušilo na cerkvenem stropu kake 2 do 3 kile ometa, ki je ravno med povzdigovanjem padel z močnim pokom na klop. En kos ometa je zadel nekega hlapca in ga ranil na glavi. Tedaj je nastala precejšna zmešnjava. Zadeti je stokal, ženske zakričijo, otroci zacvilijo, moški planejo kvišku, nekateri kar čez klopi. Pri tem nekdo zadene ob dolgo omelo, ki je bilo na steni prislonjeno. Omelo pade po cerkvi ter napravi nov ropot, in ljudstvo jo vdere venkaj, češ cerkev se podira. Nič ni pomagalo, da so nekateri mirili, ko so videli, da ni nič hudega.

z **Nekateri se bojijo** vsled tega iti cerkev. Drugi pa pravijo: Ko bi se v premogokopu tako bali vsakega poka, bi vsako uro bežali iz jame. Pod zemljo in v kamnolomu se leto na leto dogajajo velike nesreče, pa vendar se ljudje ne zbojijo hoditi tja.

z **Virilist** za občinski odbor je postal zdravnik g. dr. Tomo Zarnik.

Znanost in umetnost.

* **Pithecanthropus erectus Dubois** še vedno nima počitka. Prijatelj Haeckel ga vkljub soglasnemu nasprotnemu mnenju naravoslovcev še vedno proglaša za zvezni člen med opico in človekom. Sedaj pa vratislavski profesor geologije Volz v „Globus“ (Nr. 22, zvezek 92.) nepobitno kot strokovnjak dokazuje, da je ubogi Pithecanthropus, kakor to dokazuje plast, v kateri so ga našli, živel v srednjem diluviju, torej skupno s človekom, ne pa v davni pradobi pred človekom kot njega praded. Pithecanthropus je torej — neglede na mnogobrojne dokaze iz stališča drugih ved — čisto navadna opica in ne opičji človek. Haecklovcem torej ne preostaja nič drugega kakor priznati, da so podrobnosti med človekom in Pithecanthropus le analogije in ne „homologije“ ali pa smatrati izključno sebe za potomce slavnoznane živali.

* **Revije** Ker ob novem letu marsikdo naroča revije, bo umestno, ako naše izobraženstvo opozarjamo na najboljše katoliške revije. Te so: Hochland (na leto 19·20 K), Stimmen aus Maria Laach, (12·96 K), Historisch-politische Blätter für das kath. Deutschland (21·60 K), Die Kultur (Avstrijska Leonova družba, 8 K). Die christliche Frau (4·80 K), Katholische Frauenzeitung (4·80 K), Das Apostolat der christlichen Tochter (bolj za organizacije namenjeno 3 K), Die Welt (6·24 K), Alte und Neue Welt (10·08 K), Deutscher Hausschatz (8·64 K), Die katholische Welt (6·— K), Literarische Rundschau (12·— K), Der Gral (4·80 K), Allgemeines Literaturblatt (od avstrijske Leonove družbe — pisano od najboljših strokovnjakov (15·— K). Naročijo se v **„Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.**

* **Der heilige Franz von Assisi.** Eine Lebensbeschreibung von Johannes Jörgensen. Kempten und München 1908. Resnično, v globokoreligioznem času živimo! Najprosvetlenejši duhovi se poglabljajo v krščanstvo, zlasti v preteklih dobah in iz njega zajemajo novih poživljajočih vzorov za moderno življenje, ki po srečno prestani krizi sirovega materializma išče, kako bi se bogatejše in plodonosnejše razvilo na temelju idealnih filozofskih in verskih sestavov. Naj se agnostiki skrivajo za namišljeno nespoznavnostjo svetovja in njega prapočel, človeštvo hrepeni po Bogu in hoče svoje življenje vpodobiti in izpopolnjevati po izgledih tistih harmoniško razvitih značajev, ki jih katol. cerkev slavi kot svetnike. Tak je tudi Frančišek Asiški. Protestantovski učenjak Sabatier je svoje znanstveno delovanje v zadnjih letih osredotočil okolu tega svetnika-pesnika, za njim pa drugi, ki so pa življenje in delovanje Frančiškovo slikali po svoje s tendenco predstavljati ga kot nekakega predhodnika luterske reformacije. Katoliški znanstveniki so se takoj tudi od svoje strani lotili raziskavanja in zdaj je katoliška frančiškanska literatura bogato narastla. (O tem primerjaj dr. Grudnov spis v 2. številki, I. letnika »Časa« o »Frančišku Asiškem in modernem subjektivizmu«.) Najnovejša publikacija v tem oziru je knjiga »Der heilige Franz von Assisi« od znanega konvertita, danskega pisatelja Jörgensena. Knjiga je jako obširna (šteje 671 strani) in je spisana na podlagi vseh zgodovinskih virov o svetem Frančišku. Posebne važnosti je to, da je knjigo spisal pesnik-mislec, ki se je v svojem religioznem misticizmu popolno poglobil v življenje svetnikovo, tako bogato na poeziji. Zato po tej knjigi ne bo segel samo duhovnik in ascet, ampak tudi učenjak, kulturni zgodovinar in pesnik, ki bo v njej našel vse polno motivov.

* **Franz von Assisi.** Von Gustav Schnürer. (Iz zbirke: Weltgeschichte in Karakterbildern. München 1907.) Jörgensenovo knjigo o Frančišku Asiškem je spisal pesnik, mistik in verski filozof, predstoječo knjigo pa znanstvenik. Zbirka »Weltgeschichte in Karakterbildern« je eno izmed najboljših katoliških publikacij, kar se tiče katoliškega znanstva, opozarjamo samo na izišle monografije o Kristusu (Schell) in o sv. Avguštinu (baron Hertling). V knjigi o sv. Farnčišku je Schnürer opisal njega življenje na temelju vseh zgodovinskih virov. (Legenda trium sociorum, P. Leone Patrem: Cronologia di S. Francesco, Actus b. Francisci, Sabatier: Etude critique sur la concession de l'indulgence de la Portiuncule, Spec. perfectionis, Cotelle: Saint Fraincois d' Assise, Etude medicale in nebroj drugih). Nepobitno je Schnürer dokazal zlasti, da je reformno delovanje sv. Frančiška bilo popolnoma v soglasju s cerkvijo. Za zgodovinarja je to delo velike vrednosti in nujno potrebno za umevanje tedanje dobe. Y.

* * *

Obedve ti knjigi se dobite v »Katoliški Bukvarni«. Jörgensenov »Sv. Frančišek Asiški« stane 7 K 20 v, Schnürerjev pa 4 K 80 v.

---

* **Gospodom poverjenikom »Matice Hrvatske«.** Čas je, da se zbere in pošlje članarina. V dobi, ko se na vseh poljih preporaja jugoslovanska misel, ne bi smelo biti izobraženega Slovenca, ki bi ne imel hrvatskih knjig in to tako po ceni (3 K), kakor so baš Matične knjige. Letos izide pri »Matici Hrvatski« zbirka slovenskih povesti in novel (do Cankarja); na to knjigo je zlasti opozoriti profesorje slovenščine, oziroma srednješolsko mladino. Razen tega dobimo med drugim veliko ilustrirano delo »Zrinjski - Frankopanska slava« (znanstvene razprave, leposlovje o teh mučenikih itd.) ter »Hrv. Kolo« s par izvirnimi in obširnimi razpravami o Slovencih.

Štajerske novice.

š **Somišljenike na Štajerskem** prosimo, da ob novem letu razširijo „Slovenca“ po vsem Spodnjem Štajerskem. Dnevnik „Slovenec“ bo zvesto zastopal našo skupno stvar tudi na Štajerskem ter bo vedno odločen sobojevnik naših požrtvovalnih štajerskih somišljenikov. Razširimo „Slovenca“ po celi domovini.

š **Šola v Leitersbergu pri Mariboru** postaja vedno bolj zanimiva. Že 31. avgusta so prebrisani občinski zastopniki sklenili nemško šolo ter do 7. decembra spravili komaj 151 podpisov pa kako?! Nekega slovenskega posestnika je morala na prigovarjanje župana Lopiča proti volji podpisati žena; drugega je podpisal hlapec; nekega Zelarja, ki je ležal v bolnišnici, je doma podpisala hčerka; pa vsi so podpisali, ker se jih je preslepilo češ, da bode občina dobila podporo za poravnavo dolga na šoli, ki znaša menda še 24 tisoč K. — Radovedni smo, so li imeli Lopič, Schäffer in Povodnikova Marička iz Košakov dovoljenje za nabiranje in so li se dali tudi fotografirati? Z vso odločnostjo zahtevamo od okrajnega glavarstva, da se o istinitosti vseh podpisov prepriča; zadnjo besedo pa zna imeti še sodnija. Vse rogoviljenje nestrpnih nasprotnikov vedno jasneje kaže, da je nemška zahteva le maščevanje Pessla ter propadlega Senekoviča zaradi državnozborskih volitev. Tretji v trifoliju pa je bogataš Dervušek, kateremu slovenski groši v Trbovljah in Zagorju slastno teknejo. V šoskem okrožju ne stanuje ne Dervušek, ne Senekovič. Pesslov sinko pa se doma slovensko poučuje. Pa zdaj po zimi tudi nemška drevesa ne vzrastejo do neba.

š **Iz Šmarja pri Sevnici.** (Preselitev društva). Vsem gospodom članom slov. kat. izobraževalnega društva tukaj, se naznanja, da se bo v nedeljo, dne 5. t. m. prestavila društvena soba, ki je sedaj pri g. Markelnu, k gospodu L. Senicatu v Šmarju. Člane tega društva se prosi, naj gotovo pridejo ob 3. uri popoldne v novo sobo. Tem potom vabimo tudi vse prijatelje našega društva, naj pridejo v kolikor mogoče velikem številu v novo sobo, ker se bodo ta dan sprejemali novi člani.

š **Tepež-uboj.** Iz Šmarja pri Sevnici se nam poroča: Na večer sv. Štefana je sedelo par vinskih bratcev v gostilni „Pri Vovku“. Nekaj časa so bili mirni, a kmalo je zlezlo vino nekemu Ludvig Kranjcu v glavo. Nasproti sedečemu Franc Mačku začel je zabavljati z besedo „smrkavec“. Maček mu mirno odgovori „če sem smrkav, se bom pa obrisal,“ vzame robec iz žepa, ter se obriše. Krajncu se je to preveč zdelo, zato začne še huje zabavljati. Naposled gre iz gostilne. Blizo tam se je vsedel na neki

parobek, ter začel sam s seboj razgrajati in kleti. Žena ga je prosila, naj bo pameten, ter naj gre domov. Med tem časom pa pride Maček in njegov tovariš, neki Vidmajer, ter ga napadeta. A tu je bil Krajnc urnejši, z drvo udari Mačka po glavi, da se ta zgrudi na tla. Pozno v noč je prišel domov brez klobuka in denarja. Ko stopi v sobo zgrudi se na tla, ter ni več izpregovoril. V petek večer okoli pol dvanajste ure pa je izdihnil. Rajni je zapustil svojega postaranega očeta in sestro, katerima je bil kot dobri sin in skrbeči brat obema v podporo, Krajnc pa je že pod ključem.

§ **12 roparjev.** Dne 20. t. m. je prišel delave Franc Zgonc, stanujoč na Železni cesti v Mariboru, doma iz Turjeka na Dolenjskem, v stražnico pri dravskem mostu in je ovadil, da je preteklo noč vlomilo v njegovo stanovanje 12 roparjev, ki so oplenili celo hišo. Zgonca, ki je naredil vtis zblaznega, so obdržali in poslali na opazovalni oddelek v Ljubljano.

§ **Svinčnik povzročil smrt.** V Ljutomeru je neki učenec v nemški šoli sunil svojega tovariša iz klopi. Dotični učenec je tako nesrečno priletel na svoj svinčnik, da se mu je svinčnik zadrl v sence in je v bolnici umrl.

Dnevne novice.

SOMIŠLJENIKI!

Z današnjim dnem završujemo 35. letnik »Slovenca«. Velik je napredek na vseh poljih, ki ga je povzročil tekom teh let »Slovenec«. Močna četa slovenskih poslancev stoji ob njegovi strani — v teh letih je »Slovenec« postal odločujoč slovenski dnevnik, ki vodi slovensko politiko in katerega mora upoštevati tudi vsak nasprotnik. Mnogo smo že izboljšali »Slovenca« in resna volja nam je na tej poti dosledno napredovati. Zato pa prosimo vse somišljenike, vse prijatelje dobrega časopisja dejanskega sodelovanja! Somišljeniki, dogodki, ki se gode okolu nas, so tako važni, da bi se moral v vsaki slovenski krščanski družini čitati »Slovenec«, ki bo vestno skrbel za točne, hitre in natančne informacije. Koliko politične agitacije bi se često prihranilo, ako bi bil dnevnik »Slovenec« že na vrhuncu razširjenja! **V vsaki slovenski župniji naj se dobi par mož, ki nagovarjajo svoje znance in prijatelje, da se naroče na »Slovenca«. Vsako leto naj se v vsaki slovenski župniji število »Slovenčevih« naročnikov povzdigne!** To bodi častna naloga vseh naših somišljenikov! Tudi naša armada potrebuje orožja — močnega časopisja, ki stoji na višku dnevnih zahtev, na višku modernih zahtev časopisja! **Nalog »Slovenca« se lahko potroji, ako naši somišljeniki povsod posvete vsaj nekaj agitacije temu namenu!** Tako bo mogoče »Slovenca« izpopolniti in ga vredno postaviti v vrsto večjih avstrijskih listov. Pomagajmo vsi pri tem delu, naročniki, vsi somišljeniki — uredništvo pa bo zvesto služilo tej skupnosti ter skrbelo, da bo »Slovenec« vedno boljši, da bo vedno večji listov napredek. S to prošnjo voščimo vsem somišljenikom: **Veselo, srečno novo leto!**

+ **Kako drugod skrbe za razširjenje svojih dnevnikov.** V soboto smo omenili krasen napredek dunajske »Reichspošte« in »Vaterlanda«. Velik napredek zabeležujeta tudi krščanskosocialna dnevnika »Grazer Volksblatt« in »Kärntner Tagblatt«. Ogromno je število njihovih somišljenikov, ki so za Miklavža, Božič, novo leto, za godove, svojim prijateljem dali — naročilne listke na »Grazer Volksblatt« ali »Kärntner Tagblatt«. V teh vrstah podpornikov teh listov je mnogo takih mož, ki so nabrali po 100 in še več naročnikov! Na Tirolskem so krščanski socialci pričeli izdajati nov dnevnik »Allgemeiner Tiroler Anzeiger«. V oklicu za ta list smo pred par tedni čitali: »Naši somišljeniki nam morajo zbrati 10.000 naročnikov.« Bila je to kratka parola, a danes ima list že samo na Tirolskem to armado naročnikov za seboj, dasi je Tirolcev manj kot Slovencev in ima list hujšo konkurenco kot »Slovenec«. Nihče ondi ne prosi za »znižano naročnino«. Vsak ve, da upravništvo itak nastavi najnižjo ceno in da ob »znižanih naročninah« list ne more izhajati. Vsak smatra za svojo dolžnost, pomagati k povzdigi časopisja, pomagati vstvariti izboren dnevnik. O naravnost ogromni agitaciji, ki jo razvija katoliški centrum v Nemčiji za svoje časopisje, niti ne govorimo. Številke novih naročnikov tega časopisja so tako ogromne, da vsako leto ostrmimo občudovanja. Zakaj bi ravno Slovenci zaostajali? Tudi na polju časnikarstva: naprej, vedno naprej!

+ **Vzorna rodbina.** Ob sklepu leta smo pregledali nekoliko število svojih naročnikov. Koliko je še tu polja za delo v nekaterih slovenskih župnijah! Dal Bog, da bi ognjevito delo, ki ga med avstrijskimi Nemci na korist katoliškega časopisja razširja »Pijevo društvo«, našlo ob začetku novega leta odziva tudi med vsemi našimi somišljeniki, ki naj bi krepko stopili na delo za razširjenje »Slovenca.« Rodbina, ki naj bode v tem oziru vzor vsem slovenskim rodbinam, je velespoštovana Žumrova rodbina v Grabnu pri Gorjah. Pod eno streho ima »Slovenec« tu tri naročnike: glavarja rodbine g. Andreja Žumra, njegovega g. sina in g. brata. Tako se dejanski podpira slovensko katoliško časopisje! Somišljeniki, ta rodbina Vam bodi vzor — zganite se povsod in na krepko agitačno delo za »Slovenca« v novem letu!

Znižanih naročnin ne moremo več dovoljevati, ker so se tiskarska dela silno podražila in ker ima ob znižanih naročninah list samo izgubo, mi pa hočemo list izpopolniti. Upamo, da bodo to vsi, ki so dobivali list ob znižani naročnini, upoštevali in ostali listu zvesti.

+ **Člani »Slovenskega kluba« v državnem zboru** so v preteklem zasedanju stavili sledeče predloge, ki so prišli brez prvega branja v odseke: — Dr. Šusteršič, dr. Krek sprememba društvenega zakona. — Povše, Roškar, razbremenitev zadolženih zemljišč. — Dr. Žitnik, splošno zavarovanje proti požaru. — Dr. Šusteršič, ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča. — Pogačnik, dr. Korošec, uvedba dveletne vojaške službe. — Žitnik, odprava hišnorazrednega davka za kmetijstvo potrebna poslopja. — Gostinčar, revizija bratovskih skladnic. — Gostinčar, ustanovitev splošne starostne zavarovalnice za kmetsko in delavsko ljudstvo. — Benkovič, vpeljava osemurnega delavnika. — Benkovič, odprava fidej komisnih posesti. — Benkovič, podržavljenje premogovnikov. — Grafenauer, razbremenjenje zemljišč v varstvo malih in srednih posesti. — Dr. Hočevar, dr. Žitnik, radi državnih posojil. — Dr. Benkovič, odprava pomanjkanja poljedelskih delavcev. — Dr. Benkovič, dovolitev posebnega fonda za podpore v sili kmetskemu prebivalstvu. — Dr. Benkovič, odškodnina občinam za posle v prenešenem delokrogu. — Dr. Benkovič, reforma osebnega dohodninskega davka. — Pišek, ureditev zemljiškega davka. — Gostinčar, olajšave pri železničnih vožnjah državnim uslužbencem in delavcem. — Gostinčar, železnična zveza z Idrijo. — Dr. Krek, dr. Korošec, zidanje železnice Kamnik—Polzela. — Dr. Anton Korošec, dr. Iv. Benkovič, zidava železnice ob Sotli. — Gostinčar, stališče in dohodki pisarniških oficijantov in pomočnikov. — Gostinčar, podržavljenje ceste med Logatcem in Idrijo. — Gostinčar, prememba § 15. obrtnega reda (izdelovanje sodovice in sorodnih izdelkov je všteti med koncesijonirane obrti.) — Gostinčar, preiskava odtokov voda cirkniškega jezera in planinske doline po strokovnjakih. — Dr. Gregorčič, Fon, ustanovitev slovenskih paralelk na državnih srednjih šolah v Gorici. — Roškar, Pišek, državni prispevki za odstranitev in vzdrževanje ljudskih šol. — Fon, ministerialni odlok radi uračunjenja vojaških službenih let certifikatistov pri premikanju v višji plačilni razred. — Fon, ureditev razmer kolonov. — Vsi ti predlogi so se oddelili različnim odsekom v pretres. Radovedni smo, kaj je s Hribarjevimi »pluski v vodo«, osobito s predlogom o vseučilišču. Kolikor smo poučeni o tej stvari, se Hribar ni trudil, da bi spravil svoje predloge v razpravo odsekov. Gospodu poslancu ljubljanskih liberalcev se menda ne zdi preveč potrebno in nujno, kar predlaga v zbornici v potu svojega obraza, — predlaga radi lepšega in reklame.

Deželnozborske volitve na Kranjskem. V današnjem uradnem listu je razpis deželnozborskih volitev na Kranjskem. Kmečke občine volijo 21. februarja, mesta, trgi in trgovska zbornica 28. februarja, veleposestvo 6. marca.

× **Za deželnozborske volitve** imajo gospodje okolu »Slovenskega Naroda« precej slabo vest. Dobro vedo, da tudi slovensko meščanstvo ni tako slepo, da bi ne videlo, kako je uredništvo »Slovenskega Naroda«, skrito za hrbtom slovenskega meščanstva, doslej tolklo samo prazno slamo. »Slovenskemu Narodu« bi bilo torej jako neljubo, če bi slovensko meščanstvo izmaknilo svoj hrbet. »Slov. Narod« upije na »S L.. S.« češ, da je ona kriva, da deželni zbor ni dobil od vlade predložene take vol. reforme, ki bi Nemce popolnoma iztisnila iz dež. zbornice. Jako umestno je to »Narodovo« farbanje že zavrnila »Nova Doba«, ki ni list naše stranke. Veleposestniško kurijo, kakoršna je zdaj, vlada ne pusti pasti, in po sedanjem dež. redu Nemci sploh vsako sklepanje o reformi dež. zbora lahko preprečijo, ako odidejo iz dvorane. Razumljivo je torej, da Nemci svoje veleposestniške kurije pri sklepanju o vol. reformi ne bi pustili pasti, narodno-napredna stranka pa je bila, ki je preprečila sploh vsako razširjenje volivne pravice, ki je kriva, da Slovenec ni odločujoč gospod v dež. zboru, kakor bi bil po novi vol. reformi postal! Prav je torej dejala »Nova Doba«, da bo s tako stranko, ki se brani tudi onega, kar bi bilo za razširjenje vol. reforme na večjo slovensko korist možno doseči, treba pri volitvah, temeljito obračunati. Tega se gospoda okolu »Slov. Naroda« tudi boji! Zato si je izmislila bavbav: zvezo z Nemci in meni da bo s takimi lažmi slovenskemu meščanstvu nasula peska v oči. Pa ne bo vspeha: frivolni liberalni politiki bodo vsi za resničen napredek vneti možje pokazali vrata!

+ **»Zarja«** je ime novemu slovenskemu tedniku, ki je pričel izhajati v Trstu. V članku »Kaj hočemo?« pravi »Zarja«: »Zarja nima neposrednega namena organizirati kako novo stranko med tržaškimi Slovenci, ker ve, da je večina pristašev slovenske narodne stranke v Trstu verna. Nam je le zato, da politično vodstvo priznava krščanska načela in da so politični voditelji stranke taki možje, da more tudi prepričan katoličan z mirno vestjo sodelovati. Če ne bo tako, si bo slovensko ljudstvo na tržaških tleh gotovo premislilo in izbralo politične voditelje krščanskega duha. Kot pravi narodnjaki bomo narod po potrebi na to opozarjali.« — Z ozirom na to pravi »Zarja«: »Zato pa odkrit in neustrašen boj vsem pohujševalcem in oderuhom naroda!« — »Zarja izhaja vsako soboto in velja ca zelo leto 6 K. Upravništvo »Zarje« je v Trstu, Via dei Fabri št. 2. Toplo priporočamo novi list!

+ **Osebne vesti.** C. kr. kancelist gospod Ivan Marko je imenovan za c. kr. okrajnega tajnika na Kranjskem. — Policijski agent g. Ivan Kos je imenovan za c. kr. policijskega agenta inspektorja II. razreda ad personam.

Za starostno zavarovanje. Delavsko bralno društvo v Kamnigorici zbrano na občnem zboru dne 29. decembra 1907. je sprejelo soglasno sledečo resolucijo: Društvo z največjim veseljem pozdravlja že pričeto akcijo za starostno zavarovanje, želi le, da bi se kmalu uresničilo in izreka vsem poslancem Slovenske Ljudske Stranke popolno zaupanje, posebej pa še svojemu ožjemu poslancu preblagorodnemu gospodu Josipu Pogačniku.

— **Pogreb g. župnika Sakser.** Včeraj so pokopali v Št. Jakobu ob Savi ondotnega župnika g. Ivana Sakser. Kako je bil priljubljen pri svojih faranih je pričal včerajšni pogreb. Udeležila se ga je šolska mladina z učiteljstvom, dekliška Marijina družba s svečami, dva občinska zastopa in nepregledna množica ljudstva, ki je došla tudi iz sosednjih župnij. 21 gg. duhovnih sobratov je spremljalo pokojnega na zadnji poti med temi trije sošolci gg. dekan Koblar ter župnika Bobek in Regen. Mrtvaško opravilo in govor je imel veleč. g. stolni kanonik in dekan Anton Fettich-Frankheim.

— **Perotninarska zadruga** za Kranjsko se osnuje dne 2. januvarija 1908 ob 10. uri dopoldne v mali dvorani hotela „Union“ v Ljubljani, obenem se vrši tudi predavanje o perotninarstvu. Ker je ta panoga kmetijstva na Kranjskem zelo važna zlasti pa skupna prodaja jajc se vabijo vsi interesenti posebno pa kmetijska društva in mlekarske zadruge, katere naj bi delovale za napredek perotninarstva, da se tega zborovanja v obili meri udeleže.

— **Kot notarski kandidat** je vstopil v pisarno dr. Karl Slanca, odvetnika v Novem mestu g. dr. Gvido Srebré, sin nekdanjega advokata dr. Srebré-ta iz Brežic.

— **Za mestnega tajnika v Novem mestu** je imenovan g. H. Bezeljak, dosedaj deželni uradnik v Ljubljani.

— **Obstreljen tat** V petek po noči je v selu Piferi na Žminjščini več lupežev z revolverji napadlo hišo posestnika Ivana Pulić-Miličića ter mu hotelo odvesti živino. Streljal je tudi gospodar z revolverjem ter ranil nekega Ivana Bačića iz Nove Vasi pri Poreču. Bačića, ki se je zgrudil, so pozneje našli orožniki, ki so prišli na lice mesta ter ga ukazali prepeljati v puljsko bolniščnico. Drugi tatje so zbežali.

— **V cenilno komisijo za osebno dohodnino** je za novomeški okraj v III. razredu izvoljen s 17 glasovi g. Ivan Rakoše, trgovec v Gor. Straži, dočim je dobil gospod Ivan Sitar 10 glasov. Izmed 421 upravičencev je glasovalo 35.

— **Županska volitev v Kranjski gori** se je vršila v nedeljo 29. t. m. Županom je izvoljen upokojeni železniški uradnik Jože Vandot Njegov namestnik oziroma prvi svetovalec je Alojzij Peterman, upokojeni železniški uradnik, svetovalec gostilničar Slavec Anton.

— **Shod privatnih uradnikov v Novem mestu** dne 29. t. m. Iz Novega mesta se nam poroča: V nedeljo so napravili novomeški odvetniški in notarski uradniki v gostilni g. Gačnika shod. Točno ob 1. uri, kakor je bilo napovedano, so se zbrali tovariši, da se pogovorijo o težnjah svojega stanu. Iz Ljubljane sta prišla tovariša gg. Krištof in Cimerman navdušeno pozdravljena od prisotnih. Shod je otvoril tovariš g. Krištof, ki predlaga predsednikom novomeškega tovariša g. Krajgerja. G Krajger podeli nato besedo g. Krištofu, ki je v daljšem govoru v izbranih besedah razložil pomen in koristi organizacije ter vabil zbrane tovariše k skupnem delovanju. Navzoči so navdušeno pritrjevali njegovim besedam, kakor tudi njegovemu naslednjemu govorniku ljubljanskemu tovarišu g. Cimermanu. Ta je govoril tudi v tem smislu. Nato povzame besedo tovariš g. Krajger, ki se zahvali za udeležbo g. tajniku Leop. Stukelju, magistratnemu uradniku Pelcu in kancelistu g. Mehora, ki, če tudi ne pripadajo privatvatnim uradnikom, saj s svojo navzočnostjo kažejo simpatijo do istih. Tovariš g. Fr. Karlin nato predlaga, da zborujoči tovariši takoj pristopijo ljubljanski skupini odvetniških in notarskih uradnikov. Zborujoči so se nato takoj od tovariša Krištofa predložene pristopne pole vpisali in so torej vsi novomeški privatni uradniki postali udje ljubljanske organizacije. Nadaljni govorniki so se tudi vsi gorko zavzemali za delovanje v organizaciji in organizacijo sploh. Po sklepu shoda so ostali še dolgo v prijateljskem krogu in marsikatera napitnina in želja se je izrekla v prospeh opravičenih zahtev.

— **Vreme v januvarju.** Novo leto se pričenja z vrsto jasnih, mirnih in zelo mrzlih dni; vreme je suho in po dnevi sije solnce. 3. januvar je kritičen dan prve vrste. Ta dan tudi solnce mrkne. Ker pa vsi vremenski činitelji kažejo za te dneve mraz in jasnost, ne bo ta kritični dan kljub svoji moči prevrgel vremena. Pač pa se je bati 2. in 3. januvarja potresa. Omenjeno vreme bo jedva trajalo do 6 januvarja. Od tega dne bo vreme najprej zelo viharno in spremenljivo, obenem znatno gorkejše. Te dni bo vetrovno talno vreme, ki se bo z 10. januvarjem spremenilo v sneženo in deževno. Od 8. do 15. januvarja je pričakovati v gorkih pokrajinah Nemčije in Srednje Evrope velikih sneženih zapadov, a v Severni Nemčiji in obalskih pokrajinah Severnega in Vzhodnega morja bolj deževne in zelo vetrovne dneve. Po 15. bo prenehalo to na padavinah bogato vreme. Ozračje se bo polagoma umirilo; barometer bo šel v višino, a padel bo termometer. 18. januvarja bo kritični dan, a ne posebnega pomena; v dneh do 20. januvarja bo nestalno vreme, ki se bo polagoma spreminjalo v stalno, jasnejše, mrzlejše in mirnejše in bo okoli 21. in 22. prešlo v mirno, jasno zmrzlo vreme s solnčnimi dnevi in zvezdanatimi nočmi. Dnevi od 22. do 31. januvarja bodo bržkone zelo mrzli. Padavin ne bo in barometer bo šel neprestano kvišku, vendar bodo zadnji dnevi v mesecu nekoliko vetrovni.

— **Predstava v Ribnici.** Vabilo k predstavi, ki jo priredi „Slovensko katol. izobraževalno društvo“ v Ribnici dne 1. januarja 1908. Spored: I. Egiptovski Jožef. Svetopisemska igra v petih dejanjih. II. Krčmar pri „Zvitem rogu“. Burka v enem dejanju. Med presledki udarjajo društveni tamburaši. Začetek ob polu 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 h, stojišča 30 h. Vstopnice se prodajajo pri gospicah Slemenčevih in pri g. organistu, pred predstavo pa pri blagajni. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— **„Hrvatsko primorsko gledališče“** bo, kakor smo že omenili, gostovalo v tržaškem „Narodnem Domu“. Gostovali bodo intendant hrvaškega gledališča iz Zagreba Fijan, markiza Strozzi, Ljerka pl. Šram, Borštnik, Dimitrijević.

— **Radi stavke težakov v Trstu** je ostalo več sto težakov brez dela. Mnogi gospodarji nočejo onih, ki so stavkali, več sprejeti na delo.

— **Župnika Jemeršiča,** znanega hrvaškega pisatelja, kandidirajo Starčevičanci v okraju virovitiškem ter je njegova izvolitev zagotovljena. S tem pridobi Starčevičeva stranka prava zopet en okraj.

— **Ljubavna drama.** Nedeljko Mihajlov se je strastno zagledal v služkinjo Rozo Hamin v Zagrebu, ki mu je ljubezen nekaj časa tudi vračala. Ker je pa potem začela ljubiti drugega, se je Mihajlov hotel radi tega maščevati nad njo. Oddal je na njo dva strela iz samokresa, katerima se je pa Roza srečno umaknila. Sodišče ga je radi tega čina obsodilo v dveletno ječo.

— **700 ameriških izseljencev na Reki.** Na Reko je pripeljal parnik »Slavonija« 700 izseljencev, ki se vračajo iz Amerike. V Neapolju je »Slavonija« izkrcala 700 italijanskih izseljencev.

— **Cesar v Istri.** Skoro gotovo pride cesar prihodnjo pomlad za dalje časa na Cigalo v bližino Lošinja ter bo na poti tja obiskal tudi Pulj.

— **Sin požigalec.** 21 let stari kočarjev sin Franc Humovec, ki boleha na epilepsiji, je dne 20. t. m., ko je bil sam doma, nalašč zažgal hišo svoje matere. Pogorela je hiša, hlev, orodje, shrambe. Škode je 3000 K, zavarovanje pa znaša 800 K, Franc Humovec je pobegnil v gozd in iz gozda gledal ogenj. Požigalec pravi, da je zažgal, ker mu mati ni hotela izročiti posestva.

— **Za občinskega tajnika v Kranju** je imenovan dosedanji občinski tajnik na Vrhniki gospod Karol Tomšič.

— **Taščo je hotela umoriti.** 73 let stara ženica Margareta Prelesnik iz Vrhpolja pri Kamniku je naznanila sodišču, da ji je dala žena njenega sina Frančiška Prelesnik jesti potico, v kateri je bilo razdrobljeno steklo, vsled česar čuti bolečine v trebuhu. Frančiška Prelesnik je priznala svoj čin. Hotela se je tašče iznebiti, ker jo je bilo težko vzdrževati v hiši. Mož Prelesnikove je v Nemčiji rudar. Doma zato ni hotel ostati, ker so se vedno prepirali. Žena z otroci je šla za njim, pa se je letos spomladi vrnila na Vrhpolje.

— **Vabilo k »Božičnici«,** katero priredi deklišča šola »Elizabetišče« v Tomaju, v šolskih prostorih dne 1. in 6. januarja 1908. Začetek veselice ob pol štirih popoludne. — Vstopnina 40 v, sedež I. vrste 1 K, II. vrste 60 v. — Preplačila se hvaležno sprejemajo v korist »Elizabetišča«. K obilni udeležbi vabi uljudno »Elizabetišče«.

OKLIC ODVETNIŠKIM IN NOTARSKIM URADNIKOM KRANJSKIM.

Številni udeleženci državnega kongresa avstrijskih odvetniških in notarskih uradnikov, ki se je vršil jako impozantno dne 31. marca t. l. na Dunaju, so soglasno priznali, da je edino sredstvo rešiti naš stan neugodnega socialnega in gmotnega položaja, prosta in neodvisna organizacija.

Ker so bili kranjski odvetniški in notarski uradniki do sedaj večinoma še osamljeni in društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju, koristi našega stanu ni le dovolj odločno zastopalo, marveč je še celo oviralo II. skupino v njenem tozadevnem ini-

cijativnem delovanju, sklenili smo na številno obiskanem shodu v Ljubljani dne 30. listopada 1907. po prostovoljni razpustitvi ljubljanske skupine imenovanega društva, ustanoviti si na zdravi in moderni podlagi samostojno stanovsko društvo za Kranjsko in so pravila sestavljena po načelih odobrenih na tem shodu, od vlade že potrjena.

Tovariši: Delavci slehernih, tudi najnižjih kategorij so se organizirali in se organizujejo uvidevši, da je v naši dobi vstrajna, samozavestna organizacija edino sredstvo, ki prej ali slej dovede celokupne sloje in posameznika do uspeha.

Organizacija postala je ona sila, kateri se leto za letom, dan za dnevom uklanjajo poprej nepremagljive sile birokratizma in kapitalizma.

Ako je neizobraženemu delavcu organizacija taka moč, koliko večja moč more ona postati nam duševnim delavcem, če se je oklenemo z vso vnemo!

Tovariši! če Vam je kaj za boljšo bodočnost našega stanu, vzidajte tudi Vi kamen za temelj naše stanovske organizacije s tem, da pristopite k društvu.

Ne sme ga biti med nami, ki bi menil, da bodeta društvo in organizacija tudi brez njega izhajala. Še manje pa se sme najti tovariš, ki bi se odtegoval društvu in organizaciji meneč, da sta njemu samemu nepotrebna in odveč. To bi bila skrajna nekolegijalnost, to bi bilo naravnost izdajstvo napram tovarišem in celokupnosti našega stanu.

Že ustanovni shod, ki se ima vršiti po priloženem dnevnem redu dne 5. prosinca 1908 ob osmi uri v prostorih hotela »Ilirija« v Ljubljani, naj dokazuje po osebni udeležbi in po prijavah članov, da nam je v meso in kri prešlo geslo:

Vsi za enega, eden za vse!

Prijave za pristop k društvu sprejema začasno tovariš gospod Milan Cimerman, odvetniški solicitator v Ljubljani, Sodne ulice.

Tovariši pridite polnoštevilno na naš shod, ki se vrši v Ljubljani 5. jan. 1908 ob 3. uri popoldne v hotelu »Ilirija«.

Ljubljanske novice.

lj **Ljubljanski somišljeniki!** Ob novem letu preglejte svoje vrste in z novoletnimi voščili se poprašajte: Ali si naročen na „Slovenca"? Mnogo uglednih naših somišljenikov v Ljubljani čita „Slovenca" po kavarnah, gostilnah — ne da bi vinar žrtvovali v prospeh našega časopisja in s tem v okrepljenje stvari. **V naše rodbine „Slovenca"! Kdor se ne more sam naročiti, naj se naroči v družbi svojih prijateljev. Uredništvo „Slovenca" bo skrbelo, da bo list vedno bolj zanimiv.**

lj **Ljubljanska duhovščina**, svetna in redovna, se je zbrala danes dopoldne v knezoškofijskem dvorcu, kjer je milostni g. stolni prošt J. Sajovic v imenu vseh duhovnih sobratov cele škofije izrazil iskrena voščila za novo leto presvetlemu knezoškofu dr. Antonu Bonaventura. G. stolni prošt je pri tej priliki omenjal razne vesele dogodke, pa tudi neprilike preteklega leta ter poudarjal, da je kranjska duhovščina edina, vdana in neomahljivo združena s svojim ljubljenim nadpastirjem. Presvetli se je z zadovoljstvom zahvalil za vdanostne izjave. Pohvalil je vneto, neutrudljivo in požrtvovalno delovanje duhovščine cele škofije, posebej še ljubljanskih duhovnikov, ki so vsestransko delavni in vpreženi. Obmejne škofije imajo takorekoč neko sveto zavist, ker ima prav naša škofija toliko izredno zmožnih nadarjenih in delavnih moči med duhovščino. Veselo znamenje za bodočnost slovenskega naroda je vedno češčenje, ki se je močno udomačilo po celi deželi. Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu se razvija prav povoljno ozir vzgoje, napredka, kakor tudi v zdravstvenem oziru. Zanimanje za zavod ni prenehalo, ampak raste od dne do dne. Presvetli je izrazil upanje, da se bo z božjo pomočjo izšlo srečno iz vseh neprilik. V nadi, da bo Bog še nadalje podpiral vnemo slovenske duhovščine, je želel prevzvišeni srečno Novo leto vsem navzočim in celi škofiji.

lj **Novoletnica katol. društva rokodelskih pomočnikov**, ki se vrši novega leta dan ob 6. uri zvečer v Rokodelskem domu, obeta biti jako zanimiva. Na sporedu je več lepih zborov, kakor tudi tenor- in baritonsolospevi. V igri „Novi zvon na Krtinah" ima jako hvaležno vlogo g. R. Vrančič.

lj **Prihodnjo nedeljo na veselico »Ljubljane«.** Prihodnjo nedeljo priredi pevsko društvo »Ljubljana« v velik dvorani »Uniona« družbinski večer v obliki kabaretskega večera. Na sporedu je poleg koncertnih tudi več šaljivih točk voj. godbe. Člani »Ljubljane« pa bodo proizvajali ostali zanimivi spored, katerega podrobnosti se izvedo šele na večeru. Spored kabaretnega večera bo obsegal 16 točk. Prosimo občinstvo, da kupi vstopnice po 1 K že v predprodaji v »Unionovi« trafiki ali pa v trafiki pri g. Šoukalu.

lj **Krščanska ženska zveza** ima prihodnji petek ob 3. uri popoldne predavanje. Govoril bo gospod dr. Josip Jerše.

»Ex lex« v Ljubljani. Novo leto 1908 pričenja v ljubljanski občini z ex lex stanjem. Ljubljanski občinski svet namreč ni še razpravljal in sklepal o proračunu mestnega zaklada za l. 1908. Glavna dolžnost vsake avtonomne oblasti je pač, da skrbi za pravočasno proračunovo rešitev. Le v izrednih slučajih se pripeti, da ostanejo bodisi država, dežela ali pa občina brez pravočasno sklenjenega proračuna. Ljubljanski občini se je letos to pripetilo, kar se nam zdi zelo čudno. Mi zabeležujemo govorico, da je baje vrnil finančni odsek magistratu proračun mestnega zaklada z naročilom, da naj predlogo popravi. V občinskih sejah se razvijajo posvetovanja popolnoma normalno. Opozicije ni opaziti nikake. Res čudno, da ostane ob vstopu v Novo leto ljubljanska občina brez proračuna.

lj **Društvo učiteljic** je zborovalo danes v Šentjakobski osemrazrednici. Predsednica je poročala o shodu vsega avstrijskega učiteljstva na Dunaju v svrho izboljšanja gmotnega stanja učiteljstva. Omenja, da so bile na shodu učiteljice slabo zastopane, bilo jih je iz cele Avstrije edino 8. Tobačne delavke imajo več smisla za organizacijsko delo. Upa, da se bodo poslanci ob svojem času spomnili svojih obljub. Omehčajo naj se srca naših deželnih očetov (Klici razburjenosti), da izprevidijo, da smo vzgojiteljice ljudstva njega velike dobrotnice. (Različni klici.)Gdč. Janja Miklavčičeva vpraša, zakaj slovenskih poslancev ni bilo pri shodu. Predsednica pravi, da je v imenu »Jugoslovanskega kluba« bil navzoč Biankini, ki je pa, kakor hitro je imel dobiti besedo, odšel. (Kaj pa Hribar?) Hribar se je opravičil. (Razburjen glasek: Kaj pa ostali slovenski poslanci?) Ne morem povedati. Ni jih bilo, to je vse. (Isti glasek: S tem so pokazali, koliko jim je mar za naš blagor! Drugi glas: Sam hotel, sam poginil!) Poročilo se nato konča brez nezgode. Druga poročevalka poroča o nedostatkih v deželni bolnišnici, kamor vtaknejo učiteljice v tretji razred. Tudi sicer ni za bolno učiteljico prav nič preskrbljeno — vse plača silno drago (n. pr. 12 K za bandažo itd.). Pri debati se predlaga, da naj se sproži misel, da skrbi dežela sama za bolnega učitelja, kakor je to naravno. Nadalje se predlaga, naj učiteljice potom samoorganizacije osnujejo kak sanatorij, oziroma razvedrišče, morda v Bohinju? Za to misel naj bi se vnele vse avstrijske učiteljice. Protektorica je dobljena, tudi vlada bo šla na roko. Društvo naj izvoli odbor, ki naj to vprašanje prouči. Tu naj se vname precej živahna debata. Gdč. Janja Miklavčičeva meni, da morajo učiteljice pri osnutku te ideje, skrbno paziti, da se ne dajo v roko katerikoli politični stranki. Učiteljice, kot članice svoje stanovske organizacije, nobeni stranki ne pripadajo, kajti zanjo nimata niti liberalizem, niti klerikalizem posebnega pomena. V verskem oziru se učiteljicam ne dá ugovarjati, ker so po veliki večini po samostanih vzgojene. Torej se o njihovem korektnem verskem naziranju ne da dvomiti. Debata o bohinjskem sanatoriju se nato nadaljuje. Povdarja se, da naj se ideja udejstvi v kratkem — v cesarjevem jubilejnem letu, da se učiteljicam ne bo treba navezati na to ali ono politično stranko. Sproži se tudi misel, naj se stopi v dotiko s hrvaškimi učiteljicami, ki bodo tudi osnovale svoje zdravilišče. Druge menijo, da bodi sanatorij izključno slovenski. To tudi obvelja enoglasno. Izvoli se v svrho predpriprav osnovalni odbor: Sirnik, Sark, Maier, Zemljan, Stupica, Miklavčič, Novak, Stupica, Milčinski, Razlag, Gregorič, Dostal. K temu nimamo povoda, kaj posebnega pripomniti. Zborovanje učiteljic se je, kar se tiče taktnosti in lepih manir, visoko odlikovalo in razlikovalo od nedeljskega zborovanja moških kolegov. Gdč. Miklavčičeva ima prav; stanovska organizacija bodi nestrankarska. Mi le tega ne umejemo: Čemu hodijo torej učiteljice po velikem številu s fanatično strankarsko organizacijo učiteljev isto maršruto? Ni čuda, da se naši zastopniki potem izogibljejo zaveznikov »Zaveze«. Sicer pa dobro vemo, koliko je pri tem kriv terorizem, koliko nezavest, koliko izgled in koliko sugestija. Res izključno stanovsko organizacijo učiteljic vpoštevamo in zelo se motijo tisti, ki mislijo, da dvomimo o religioznem prepričanju članic. Napaka je drugod in da jo bodo izprevideli tisti, ki danes še ne vedo zanjo, nam je porok dejstvo, da je liberalna zagrizenka med našimi dobro vzgojenimi učiteljicami res le izjema.

lj **Dr. K. Bleiweisovo slovo od dež. bolnice.** Danes ob 9. uri dopoldne so se poslovili uradniki in zdravniki dež. bolnice v Ljubljani od dosedanjega vodja bolnice gosp. Karola Bleiweisa viteza Trsteniškega. Slovesno besedo je govoril začasni vodja gosp. dr. Šlajmer. Gosp. dr. Bleiweis se je zahvalil med drugim tako-le: „V obče smo se zdravniki med sabo razumeli. Večkrat so se pojavila nasprotstva med mano in zdravniki to pa zato, ker sem preveč zastopal koristi dež. odbora in premalo pa koristi zdravniškega stanu, kar pa sedaj iz srca obžalujem." Po takem službovanju, pri katerem je zaigral simpatije občinstva, gre gospod dr. K. Bleiweis po 44 letni službi s pokojnino X. činovnega razreda v pokoj.

lj **Zopet podražen premog.** Z jutrišnjem dnem so trgovci s premogom zopet podražili premog za 10 vinarjev pri kilogramu. Trgovci s premogom utemeljujejo svoj sklep s tem, da jim je družba podražila premog za 15 K in železnica pa vožnjo za 2 K.

lj **Uradni list — in slovensko gledališče.** Kakor znano, ne prinaša »Laibacher Zeitung« že kakih 11 let recenzij o slovenskih predstavah, ker se je gospod prof. Funtek svojedobno drznil poročati objektivno po svojem prepričanju, ne pa po navodilih intendance, kakor ta navadno zahteva. Dramatično društvo je takrat prosilo deželno predsedništvo, naj opusti vsa poročila o slovenskih predstavah, čemur se je seveda ugodilo. Pozneje pa se je intendanca večkrat kesala in prosila lastništvo uradnega lista, da zopet poroča. No, in danes čujemo, da bode »Laibacherica« z novim letom zopet poročala o slovenskih predstavah. Poznamo tudi konečni namen intendance, ampak nekateri lešniki so tako trdi, da se ne dado zgristi. Sapienti sat!

Vlomilec Wasinski prijet v Lvovu. Lvovska policija je prijela iz Prage pobeglega vlomilca Edmunda Wasinskega, ki je ustrelil na sveti večer v Pragi paznika Kautskega. Wasinski je pobegnil s svojo ljubimko po umoru iz Prage medtem, ko je prijela praška policija njegovega sokrivca Adamskega. Praška policija je zaupno izvedela, da je pobegnil Wasinski v Lvov, kjer je policija mrzlično iskala morilca. Dne 30. decembra zjutraj je preiskala policija hišo delavca Uscienskega. Policijski komisar Lorkowski in osem policijskih agentov se je podal v hišo. Stanovanje so odprli šele na večkratno trkanje. V stanovanje je vstopil agent Lieblich, komisar in drugi so ostali zunaj. Lieblich je zagledal v stanovanju nekega moža, katerega je takoj izpoznalo po fotografiji, da je nevarni vlomilec in morilec Wasinski. Reče mu, da je aretiran. Wasinski je letel k omari, kjer je hotel vzeti Brovningov samokres. Agent se vrže nanj, da mu iztrga orožje. Pričela sta se rovati. Prihiteli so na pomoč še ostali agenti. Posrečilo se je, da so zvezali in odvedli morilca na komisarijat, kjer so ga preiskali. V Uscienskejevem stanovanju so našli mnogo vlomilnega orožja in velike denarne vsote, med njimi v bankovcih 14.000 K. Uscienskega so tudi zaprli. Wasinskega so natančno izprašali. Udal se je, da je bil na sveti večer v Pragi in da se je udeležil vloma v borscovski davkariji, kjer so odnesli tatovi 126.000 K, katere so našli pri vlomilcu. Taji pa, da je ustrelil Kautskega. Policija je prijela tudi Wasinskovo ljubimko Dominiko Call in še dva njegova tovariša.

lj **Vlom pri Jebačinu.** Kakor se je že poročalo, je bil v Pragi prijet vlomilec blagajn imenoma Adamsky, med tem, ko sta dva njegova sodruga, izmed katerih je eden ustrelil jetniškega paznika Kautskega, srečno odnesla pete. Tukajšnja policija, ki je to novico izvedela po listih, se je takoj brzojavno obrnila na praško policijsko ravnateljstvo in dobila odgovor, da je resnica, da je bil vlomilec Adamsky tam aretovan. Mestna policija je takoj po Jebačinovem vlomu poslala praški policiji okrožnico in pozneje še natančnejše pismeno poročilo, a do danes ni prijela še nobenega obvestila. Policija je posebno pozornost obrnila na dunajske in graške vlomitelje Wasinskega, Schwarzerja in nekega Dresslerja in je tudi njih slike izpostavila na policijskih oglasih. Zglasila se je neka služkinja, ki je izpovedala, da je v neki trgovini videla na večer pred vlomom v Jebačinovo trgovino, dva moška, katerih popis se vjema na Wasinskega in Schwarzerja. Tujca sta govorila v nerazumljivem jeziku. Vprašanje je, ako bi služkinja tudi to trdila, ako bi bila z vlomilci konfrontirana. Takoj po vlomu je mestna policija pričela najintenzivnejše poizvedovati po neznanih vlomiteljih. Našlo se je orodje, s katerim je bila vlomljena blagajna, kakor klešče, dleto in posebno za vlom v blagajno konstruirano sekirico, ki je na zgornji strani nasekana, na spodnji ima pa ostrino. Dognalo se je, da je to orodje ono, s katerim je bilo vlomljeno, ker se je našel v blagajni odlomljen zob sekirice, ki popolnoma pokrije odlomek na sekirici, ki se je našla na Mirji. Policija je pustila orodje fotografirati in se sedaj slike kažejo občinstvu po hišah v svrho da se dožene, če je komu znano, odnosno, če je bilo kje ukradeno, osobito priprosto orodje, kakor zvijak, klešče in dleto, ker ni izključeno, da so lopovi prej vzeli staro orodje v kaki privatni hiši in se polastili priprostega orodja, zavijaka, klešč in dleta. Take slike so se vposlale tudi vsem orožniškim postajam in drugim oblastvom v svrho invigilacije Občinstvo pa naj gre straži radodarno na roko in naj ji pove vsak sumljiv slučaj.

lj **Kranjski čebelarski trgovci** so imeli včeraj v hotelu »Ilirija« sestanek, na katerem se je razpravljalo kako bi se povzdignila trgovina s čebelami.

lj **Prememba posesti.** Gospa Marija Černe, mesarica in gostilničarka, je kupila hišo št. 7. na Francovem nabrežju za 32.000 K.

lj **Pokopali** so včeraj krojača Evstahija Vilfana, ki je bil vnet pristaš soc. demokraške stranke.

lj **Na novega leta dan** se vrši v veliki dvorani hotela „Union" velik vojaški koncert pri katerem svira godba 87. polka iz Pulja pod osebnim vodstvom g. kapelnika Franza. Danes igra ta godba na **Silvestrovi slavnosti** v „Unionu".

lj **Žrebanje mestnega loterijskega posojila.** V četrtek, dne 2. januarja 1908., ob 10. uri dopoldne se vrši v prostorih mestne blagajnice javno 43. žrebanje mestnega loterijskega posojila. Vsled tega ta dan mestna blagajnica ne bode uradovala.

lj **Jubilejsko slavnost ob 60 letnici Nj Veličanstva cesarja Franc Jožefa** priredi ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo ob sledečem programu: 1. Prejšnji večer mirozov; 2. zjutraj budnica; 3. ob 8. uri sv. maša; 4. ob 10. uri velika vaja, katera se naznani s 3 streli na Gradu; 5. ob 11. uri se predstavi deputacija pred deželnim predsedniku; 6. ob 1. uri banket s streljanjem na Gradu; 7. ob 4. uri velika tombola v Zvezdi; 8. ob 7. uri velika ljudska veselica v Zvezdi. K slavnosti se povabijo vsa kranjska gasilna društva.

lj **Prijeti hazartisti.** Te dni je policija aretovala 19 letnega tesarja Moric Ogrizora iz Trsta, Alojzija Brankota iz Cinare in Alojzija Stavberja iz Sv. Lovrenca na Štajerskem, ki so v neki gostilni hoteli goste ogoljufati pri neki igri, enaki tržaških fakinov. Izročila je vse tri sodišču, ki se po prestani kazni izženejo.

lj **Društvena godba** ljubljanska koncertuje jutri zvečer v hotelu „Južni kolodvor" (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

lj **Sodavičar Kunčič** je včeraj 23 let staro služkinjo Marijeto Cebular tako hudo z nogo udaril, da so dekle z rešilnim vozom morali prepeljati v deželno bolnico.

lj **Vračanje iz Amerike.** Včeraj se je pripeljalo iz Amerike 700 Hrovatov, Slovencev in Makedoncev.

Razne stvari.

Preprečen roparski napad. V Lvovu se je peljala pevka Belfort iz gledališča domov. Voz je pa zavil v neko pevki neznano predmestje. Belfortova je pričela klicati na pomoč. K sreči se je pripeljal nasproti voz, na katerem se je vozil neki častnik. Ko sta to zapazila voznik in neki njegov pomočnik, sta oba zbežala. Pevka je imela pri sebi v gotovini 12.000 kron in lišp, vreden 200.000 kron.

Bolno ženo umoril je v gališki vasi Denysow v postelji s sekiro neki berač, ki je odnesel 24 kron. Mož je bil takrat v cerkvi. Rajnica je pred svojo smrtjo o dejanju zapisala na steno nekaj besedi.

Ukradene dragocene gosli. Virtuozu na goslih Ysayeju so bile ukradene v Peterburgu njegove Stradivari gosli, vredne 60.000 kron.

Ameriški poljedelski stroji preplavljajo Evropo. Šest parnikov vozi v Evropo iz New Yorka ameriške stroje, vredne 25 milijonov dolarjev.

Vlom v davkarijo. Ponoči od sobote na nedeljo je bilo vlomljeno v kaluczški davčni urad. Vlomilci so odnesli 150.000 kron in izginili.

Ženo umoril in fingiral vlom je v Bruselju Ghislaine, da bi poročil svojo ljubimko. — Moža in ljubimko so zaprli.

Vlom na badenski kolodvor. Sedem fantov je vdrlo 29. decembra zvečer na badenski kolodvor. Razbili so vse, kar so le dobili v roke. Med potniki, železničarji in vlomilci se je pričel tepež. Ranjene so bile štiri osebe. Orožniki so prijeli razgrajače.

Nov trust v Avstriji. Zvezo ustanove avstrijske svilne barvarnice.

Obesil se je zaradi slabe kupčije mötlinški tvorničar Nötzl.

AMERIŠKO BRODOVJE.

Iz Port d'Espagne je odrinilo ameriško vojno brodovje 29. t. m. proti Tihemu oceanu.

Telefonska in brzojavna poročila.

NAGODBA IN PRORAČUNSKI PROVIZORIJ SANKCIONIRANA.

Dunaj, 31. dec. Uradni list priobčuje sankcionirano nagodbo in od drž. zbora ter delegacije sklenjena proračunska provizorija.

ČEŠKO-NEMŠKA SPRAVA.

Praga, 31. dec. Dne 5. januarja se zbero v Pragi zastopniki vseh čeških strank, da se posvetujejo o elaboratih glede nemško-češke sprave. Elaborate predložita dr. Herold in prof. Čelahovski v prvi vrsti o izpremembi dež. vol. reda.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA ČEŠKEM.

Praga, 31. decembra. Deželnozborske volitve se vrše na Češkem: 20. februarja v kmečkih občinah, 27. februarja v mestih, 2. marca v trgovskih zbornicah in v veleposestvu 5. marca.

MARIBORSKO UČITELJIŠČE.

Maribor, 31. decembra. Suplent v Iglavi Friderik Novotny je imenovan za glavnega učitelja na mariborskem učiteljišču. Učitelj na vadnici gospod Gabrijel Majcen, proti kateremu so učiteljiščniki štrajkali, je tudi imenovan za glavnega učitelja na mariborskem učiteljišču.

TATINSKA DRUŽBA PRED TRŽAŠKIMI POROTNIKI.

Trst, 31. decembra. Pred tukajšnjimi porotniki so bili obsojeni vlomilci v blagajno pri plavžih v Škednju: Callegaris in Perissa vsak na štiri leta težke ječe, Ballarin na 6, Getz iz Sežane na 10 in Schumann iz Trsta na 6 mesecev težke ječe.

OBRAVNAVA PROTI ČLANOM PRVE DUME.

Peterburg, 31. decembra. V včerajšnji obravnavi proti članom prve ruske dume, je izjavil obtoženi predsednik prve ruske dume Muromcev v svoji zaključni besedi, da on ni mogel preprečiti viborškega manifesta. Z viborškim manifestom se je preprečila splošna vstaja ljudstva.

KRALJ LEOPOLD.

Bruselj, 31. decembra. Baje kralj Leopold glede na pogoje odstopitve Kongo-države belgijski državi noče odnehati. (Glej članek: »Zunanja politika«).

DOGODKI V MAROKU.

Madrid, 31. decembra. Španija in Francoska sta naznanila vlastim, da ju je maroški sultan pooblastil strežiti, da se ne utihotapljajo v Maroko orožje in municije.

FRANCOSKI FINANČNI MINISTER NAGLOMA UMRL.

Pariz, 31. decembra. Francoski finančni minister je sredi seje bil zadet od kapi in je takoj umrl.

SMRTNE OBSODBE V RUSIJI.

Riga, 31. dec. V Litavu so ustrelili sedem revolucionarcev.

RADIOTELEGRAFIJA.

Pariz, 31. dec. Francoske križarke v sredozemskem morju so v svrho poizkusov brzojavno občevale z radiotelegrafično postajo na Eifflovem tolpu v Parizu. Razdalja je bila 2000 km. Poizkusi so se izvrstno obnesli.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani, Elizabetna cesta blizu samostana oo. jezuitov

se zahvaljuje vsem svojim cenjenim naročnikom, posebno prečastiti duhovščini in cerkvenim dobrotnikom za dosedanjo naklonjenost in zaupanje proseč, da se mu ohrani isto i v prihodnje, in vošči tem kakor vsem znancem in prijateljem prav

srečno in veselo novo leto!

ŽITNE CENE.

Budimpešta 31. decembra.

Pšenica za april	12·92
Pšenica za oktober	10·60
Rž za april	11·50
Koruza za maj	7·17
Oves za april	8·24

Efektiv: brez prometa.

Sprejme se za takoj **več**

mizarskih in ključavničarskih pomočnikov

v tovarni za hišno orodje (Hausgeräthe-Manufaktur) **barona Rothschütza v Višnjigori.** 2978 2—2

Ivan Bulz, gostilničar in mesar **Mirna, Dolenjsko** sprejme takoj v pouk 15 letnega 2981 3—2

fanta v pouk

zmožnega pisanja in računstva, pod ugodnimi pogoji. Sprejmo se tudi taki, ki so se že nekaj časa vadili te obrti.

Oglarji,

ki znajo **kôpe delati,** dobe takoj **trajno službo.** 2916 3—4

Vprašanja naj se naslove na **gozdno oskrbništvo barona Lanna, Grünau, Almtal, Gorenje Avstrijsko.**

Zahvala.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo se vsem častitim darovalcem prispevkov in daril k božičnici, kakor tudi vsem gostom, ki so na ta ali oni način k slavnosti pripomogli, tem potom najtoplejše zahvaljuje.

2999 **Odbor.**

Razpisuje se služba dobro izvežbanega 2987 3—1

organista

V pisarniških poslih izvežbani dobé lep postranski zaslužek. — Krajevne razmere ugodne. Plača po dogovoru. **Pismene lastnoročno pisane prošnje** naj se naslové na upravništvo „Slovenca" v Ljubljani **do 12. januarja 1908.**

KOBILA

lepa, srednje težka, srčna, pripravna za težo in kočijo, se samo radi pomanjkanja krme in vožnje **proda za 180 gld.** Kje, pove iz prijaznosti upravništvo lista. 2998 5—1

---

b 2727 10—7

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo **za rast brk in las,** proti izpadanju las in za **odrtraprhlj** (luskin) **na glavi,** to je **Kapilor št. I.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: **P. Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 65. (Slavonija).** Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Proti katarom

sopilnih organ v, pri **nahodu, hripavosti** in **vratnih oteklinah** zdravniško priporočana je 38 13 II.

MATTONEY GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** c. kr. **postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih**

Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mikaelu Kastner-ju in **Petru Lassnik-u** v Ljubljani. 114 52—5

Da se izognejo prevaram, naj zahtevajo p. n. konsumentje, da se jim Giesshüblerjeve steklenice odpro ob njih navzočnosti, da morejo opaziti vžig na zamašku.

Radi inventure

se prodaja **vse vrste blaga globoko pod nabavno ceno.**

Posebno še: 2943 6—5

Kožuhov, jopice za dame in koljerji, kakor tudi kožuhov, sako za gospode, kožuhi za mesto in potovanje.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Glavni trg 5.

Najboljša voščila k

novemu letu

želi vsem svojim p. n. odjemalcem, prijateljem in znancem, ter priporočam tudi v bodoče svoje podjetje blagohotni naklonjenosti.

Velespoštovanjem 3004

L. J. Fröhlich

sobni, napisni in dekorativni slikar, pleskarski in lakirarski mojster

Ljubljana, Hrenove ulice štev. 17.

Alojzij Večaj

tovarna pečij ter lončenih izdelkov

Ljubljana

se najtopleje zahvaljuje za vso doslej v tako obilni meri izkazano naklonjenost, proseč, da se mu ista ohrani tudi v bodoče, ter vošči vsem velecenjenim naročnikom, prijateljem in znancem 3009

Veselo novo leto

želi vsem velecenjenim p. n. gostom, prijateljem in znancem in se jim zahvaljuje za dosedanje izkazano zaupanje, proseč jih :: tudi nadaljnje naklonjenosti ::

velespoštovanjem

:: IVAN ZRIMEC ::

posestnik, gostilničar in mesar na Bledu. 2923

Srečno in veselo

novo leto

želi vsem svojim častitim naročnikom, znancem in prijateljem, zahvaljujoč se za dosedaj obilo izkazano zaupanje in priporočujoč se i nadaljnemu zaupanju.

Velespoštovanjem

J. Breskvar,

2860 **knjigov. mojster.**

Srečno novo leto

želi vsem sorodnikom, prijateljem in stanovskim p. n. tovarišem

Franc Indof

2952 *župnik Javorski.*

Srečno in veselo

novo leto

želi vsem svojim znancem in prijateljem, priporočujoč se v nadaljno naklonjenost 3000

JAKOB ACCETTO

stavbinski mojster

TRG TABOR 3. TRG TABOR 3.

Vsem svojim cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem vošči iz dna srca 2878

veselo in srečno

novo leto

proseč jih i v bodoče dosedanjega zaupanja in naklonjenosti.

Ivan Slana

krojaški mojster

Vrhovčeve ulice 11.

Srečno novo leto

želim vsem cenj. gg. obiskovalcem mojega brivskega salona. Prosim tudi v nadalje za obilen obisk ter obetam najboljšo postrežbo. Priporočam se tudi gospodom enoletnim prostovoljcem in dijakom.

Z vsem spoštovanjem 3003

Paskal Domianovič,

frizér, Dunajska cesta 6

Veselo novo leto

želi vsem svojim velecenj. naročnikom, prijateljem in znancem in se najtopleje zahvaljujem za vso obilo naklonjenost in proseč tudi nadalje najštevilnejega obiska

Velespoštovanjem

Matè Bukovčan,

brivski mojster, Kopitarjeve ulice.

3008

FILIP PRISTOU

slikar za napise, črke in grbe

Ljubljana, Prešernove ulice

vošči vsem 2877

veselo novo leto

vsem cenjenim svojim naročnikom ter se priporoča v nadaljno obilno naklonjenost, zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

v Radovljici (Gorenjsko)

želi vsem svojim cenjenim naročnikom in odjemalcem 2974

veselo in srečno 8?2

novo leto

ter se obenem uljudno priporoča v nadaljno naročbo ∴ ∴

2989

Matevž Zalar

izdelovatelj sodavice

v Ljubljani, Dunajska cesta 7

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem :: ::

srečno in veselo

novo leto!

Srečno in veselo

novo leto

želita vsem svojim prijateljem in znancem, priporočujoča se nadaljnemu blagohotnemu zaupanju.

Velespoštovanjem 2992

Julka in Anton Albert

bivša voditelja gostilne

:: :: „pri Roži". :: ::

VESELO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

FR. P. ZAJEC

urar in optični zavod

Ljubljana, Stari trg št. 26

ter se priporoča za nadaljno blagohotno naklonjenost.

2973

Srečno in veselo

= novo leto =

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, zahvaljujoč se jim za dosedanjo naklonjenost s prošnjo, da mu izkažejo tudi v bodoče enako zaupanje.

Ivan Lavrič, trgovec,

3001 **Cerknica.**

Veselo novo leto

1908

vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se priporoča nadaljni naklonjenosti 2878

velespoštovanjem

J. Ban,

sedlar, Dunajska cesta

Obenem si usajam naznaniti, da imam na prodaj dva bruna za enega konja s tremi sedeži.

Hotel „Ilirija“.

Fric Novak
hotel, kavarna, restavracija,
Ljubljana, Kolodvorske ulice

vošči vsem svojim cenjenim go-
:: :: stom prijateljem in znancem :: ::

srečno novo leto

2876

Anton Korbar

J. Fabjana nasl. 3006
trgovina, Ljubljana

se najtopleje zahvaljuje za vso obilno naklonjenost, ki se je doslej v tako obilni meri izkazovala moji trgovini, priporočujoč se vsem cenj. odjemalcem :: za nadaljnje zaupanje ter vošči ::

srečno novo leto!

Prevzetje gostilne.

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da bodem z novim letom **otvoril** prenovljeno znano gostilno

pri „RAKU“

Krakovski nasip št. 4. — Točil bodem priljubljeno Reininghausovo marčno pivo. — Preskrbel sem se tudi z dobrim rdečim in belim dolenjskim kakor tudi drugim vinom. Postregel bodem ob vsakem času z znano dobro domačo gorko in mrzlo kuhinjo. — Končno voščim vsem znancem in prijateljem in nekdanjim svojim gostom

veselo in srečno novo leto!

Z odličnim spoštovanjem

2993 2–1 **Anton Albert,**
gostilničar.

2861

Veselo novo leto

želi vsem svojim velecenjenim odjemalcem. oziroma obiskovalcem, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, zahvaljujoč jih za doslej obilno izkazano zaupanje ter proseč jih, da se ohrani isto tudi v bodoče. Velespoštovanjem

Jakob Zalaznik
pekarija, slaščičarna in kavarna.

Naznanilo otvoritve.

Restavracija hotela „pri Maliču“

se otvori s 1. januarjem.

Izborna kuhinja ter najboljša domača vina.

2996 1–1

A. LUKIĆ

konfekcijska trgovina
Ljubljana, Pred škofijo 19

se najtopleje zahvaljuje za vso dosedaj v tako obilni meri izkazano naklonjenost, priporočujoč se najtopleje za nadaljnja velecenjena naročila ter želi vsem 2982

srečno novo leto!

Vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem želim prav iskreno

veselo novo leto

proseč jih i nadalje velecenjenega zaupanja 2976

Velespoštovanjem

Anton Čebulj, *kroj. mojster,*
Jesenice, Gorenjsko.

Vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem izrekam tem potom

veselonovoleto

Z odličnim spoštovanjem 2974

MilkoKrapeš,
urar, Jurčičev trg št. 3, Ljubljana.

Vsem p. n. ljubim gostom, prijateljem in znancem želim podpisani 2875

srečno in veselo novo leto!

ter se priporočam za nadaljni obisk hotela in restavracije „Lloyd“.

Karol Počivaunik
lastnik hotela „Lloyd-a“

Srečno in veselo novo leto 1908

želi vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem proseč jih i v bodoče enakega zaupanja 3002

Franc Lovko
urar v Cerknici.

Tvrdka M. Horvat

črevljarska obrt
Sv. Petra cesta št. 30.

se najtopleje zahvaljuje za dosedaj ji izkazano obilo zaupanje proseč, da se ji ohrani isto v dosedanji meri tudi v novem letu, in vošči vsem cenj. odjemalcem **veselo, srečno** 3005

novo leto.

Aleksander Götzl

kipar in pozlatar, Wolfove ulice 1
vošči vsem svojim cenjenim naročnikom

veselo novo leto!

Obenem se zahvaljuje za dosedanje obilo zaupanje in prosi i v bodoče blagohotne naklonjenosti. 2871

Srečno in

veselo novo leto!

Franc in Josipina Čuden

urar in trgovec v Ljubljani. 2866

Vsem čast. gostom želi

srečno novo leto

— 1908 —

Ivan Stritar
Kavarna AVSTRIJA.

2874

Veselo novo leto

želi vsem svojim velecenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem ter se najtopleje zahvaljuje za številni obisk vinotoča, priporočujoč se tudi za na- :: :: dalje vsestranskemu zaupanju :: ::

velespoštovanjem udani 3007

-- J. FABJAN --
vinotoč „Mestni dom“.

Marija Ravnikar

gostilna pri „Virantu“

se najtopleje zahvaljuje vsem cenjenim gostom ter prijateljem za vse obilno zaupanje, priporočujoč se najtopleje tudi za bodoče, ter vošči 2997

veselo novo leto!

Ivan Demšar

podkovski kovač in izdelovatelj vozov v Ljubljani
:: Marije Terezije cesta št. 6 ::

priporoča svojo veliko zalogo **VOZOV** kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih, po jako nizki ceni.

Sprejme se v pouk tudi več učencev.

2261 15

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. ::

Danes v sredo nov spored. 2124

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po zni- :: žani ceni. ::

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. (Tehniške ocene in načrti **zastonj,** ko se poveri :: :: :: :: :: gradba) :: :: :: :: ::

Inžener-hidrotekt

Konrad Lachnik

Ljubljana 2457 14

Beethovnove ulice 4. Brzojavi: Lachnik, Ljubljana.

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2

priporoča **promese** na **kreditne srečke** . . . à **K 18·—,** žreb. 2. jan., glavni dobitek **K 300.000**
„ „ **srečke reg. Donave** à **K 10·—,** „ 2. jan., „ „ **K 140.000**
„ „ **zem. kredit. srečke** à **K 5·50** „ 7. jan., „ „ **K 100·000**
Vse tri promese skupaj samo 32 kron.

Obrestuje **vloge na knjižice** in na **tekoči račun** od dne vloge do dne vzdiga po **4½%**, **vloge na tekoči račun** proti **30dnevni odpovedi** po **5%**.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.

Povodom bližajočega se novega leta

najprisrčnejše čestitke

cenjenim obiskovalcem moje brijačnice, osobito prečastiti duhovščini, proseč še nadaljne naklonjenosti.

Velespoštovanjem

Dav. Matkovič, brivec

nasproti stolni cerkvi.

2873

Veselo, srečno novo leto 1908

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, proseč jih nadaljne naklonjenosti in zaupanja, velespoštovanjem 2880

L. Vilhar, urar

Ljubljana, Hopitarjeve ulice.

Srečno novo leto

želim vsem znancem, prijateljem in svojim naročnikom 2966

Avgust Repič,

sodarski mojster v Ljubljani.

Veselo in srečno novo leto

želi slavnemu občinstvu, prečastiti duhovščini in svojim naročnikom, priporočujoč se v nadaljno blagonaklonjenost. 2967

Jakob Mikolič, krojač,

Rudolfovo (Novo mesto).

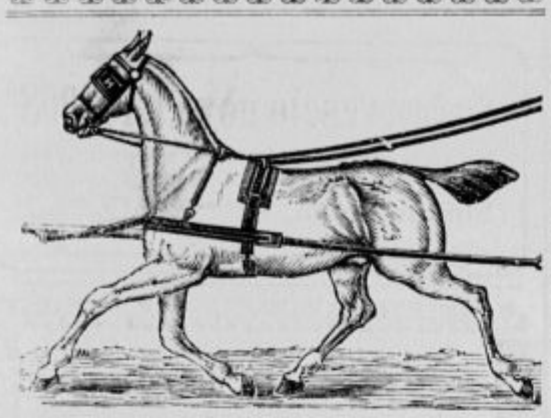

Veselo novo leto

vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem in se najuljudneje priporoča v nadaljna naročila

Velespoštovanjem

Josip Stupica, jermenar

Kolodvorske ulice 24.

2864

Vsem svojim cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem želim

srečno in veselo novo leto

in se priporočam i v prihodnje za enako naklonjenost.

2865 Spoštovanjem

Franc Jeločnik

krojaški mojster

Trubarjeve ulice štev. 2.

Srečno, veselo novo leto

1908

želi vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem proseč jih i v bodoče enakega zaupanja 2968 1—1

FR. DOLENZ

trgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga

v Kranju in Škofji Loki.

Restavracija pri „Južnem kolodvoru"

Kolodvorske ulice.

Vsem cenjenim gostom in odjemalcem, kakor vsem prijateljem in znancem želim

srečno, veselo novo leto

proseč tudi za nadaljno blagonaklonjenost.

Z velespoštovanjem

A. Seydl, restavrater.

Vsem svojim cenjenim gostom in odjemalcem želiva

srečno in veselo novo leto!

ANTON IN MARIJA ZUPAN

gostilna in mesarija v Ljubljani. 2894

Podpisana tvrdka si dovoljuje svojim p. n. odjemalcem ob nastopu novega leta izraziti svoja najudanejša

voščila

se zahvaljuje obenem za doslej jej v tako obilni meri izkazano zaupanje in prosi, da se ji isto ohrani tudi v prihodnjem letu. 2891

Velespoštovanjem

brata Eberl

tovarna barv, lakov in firneževv, napisna slikarija, stavbena in pohištvena pleskarija.

Veselo novo leto

vsem častitim prijateljem in odjemalcem

Andrej in Franja Mejač

vinska veletrgovina v Komendi.

Vsem svojim odjemalcem želi

veselo novo leto

proseč jih i nadalje naklonjenosti 2873 z vsem spoštovanjem

JULIJA ŠTOR, trgovina s čevlji,

Prešernove ulice.

JOSIP KASTELIC, krojaški mojster

v Ljubljani, Vodnikov trg štev. 4 2899

zahvaljuje se vsem cenjenim naročnikom, posebno prečastiti duhovščini za dosedanjo naklonjenost in zaupanje, proseč, da se mu ohrani isto i v prihodnje in vošči tem, kakor tudi vsem znancem in prijateljem

srečno in veselo novo leto!

2855

Srečno novo leto

želim vsem p. n. odjemalcem, priporočujoč se za naklonjenost tudi v bodoče, ter bilježim

z velespoštovanjem

J. Kostevc

manufakturna trgovina.

Srečno, veselo novo leto

želim vsem svojim cenjenim gostom, proseč jih nadaljne naklonjenosti.

Beti Kos,

restavraterka.

2859

Andrej Marčan

mesarija in gostilna

Rimska cesta — Prešernove ulice

želi vsem svojim cenjenim gostom in odjemalcem, prijateljem in znancem prav 2863

veselo novo leto

proseč jih nadaljne naklonjenosti.

Veselo in srečno

: novo leto 1908. :

želim vsem svojim velecenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, zahvaljujoč se za izkazano zaupanje in priporočujoč se že v prihodnje.

2867 *Velespoštovanjem*

Terezija Rizjak

pekarija, Poljanska cesta.

Srečno in veselo novo leto

želi cenjenim svojim odjemalcem

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, 2868

Stari trg štev. 10.

Srečno

novo leto

vošči vsem velecenjenim gostom v mestu in z dežele

restavracija „pri Zvezdi".

Velespoštovanjem

2862 1—1 **Peter Krisch,**

restavrater.

Franc Zorec

podružnica Sv. Martina cesta 23.

trgovec, Sv. Petra cesta 21

se najtopleje zahvaljuje za dosedaj mu izkazano obilo zaupanje proseč, da se mu ohrani isto v dosedanji meri tudi v novem letu, in vošči vsem cenj. odjemalcem veselo, srečno 2853

novo leto.

Veselo in srečno

novo leto

želim vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem in se priporočam za enako zaupanje i v bodoče 2919

velespoštovanjem

ALOJZIJ TRINK

mizarski mojster

: Bohoričeve ulice štev. 3. :

Vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem voščiva

veselo novo leto

in se zahvaljujeva za dosedanje obilno zaupanje, proseč, da se nama ohrani isto tudi v bodoče.

Velespoštovanjem

Josip in Rozalija Cotič

gostilna „pri Kamničanu" na Karlovski cesti. 2856

Veselo in srečno

novo leto

želim vsem svojim cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem in se priporočam za enako zaupanje i v bodoče.

Velespoštovanjem 2971 2—1

Anton Breskvar

ključavničarski mojster

Florjanske ulice 9 Ljubljana.

Srečno novo leto 1908!

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, priporočujoč in zahvaljujoč se za naklonjenost.

Velespoštovanjem 2852

O. BERNATOVIĆ

Angleško skladišče oblek.

Srečno in veselo

novo leto 1908

želi svojim cenjenim odjemalcem

2889 *Ludovik Černe*

zlatar in trgovec z urami,

Ljubljana, Wolfove ulice št. 3.

Srečno novo leto 1908

želi vsem svojim velecenjenim naročnikom, prijateljem in znancem, proseč jih tudi v bodoče blagohotne naklonjenosti.

Velespoštovanjem

Anton Reisner, civilni in vojaški krojač.

Vsem cenj. gostom, odjemalcem prijateljem in znancem kot vsem bivšim naklonjenim posetnikom letovišča ***Grand hotela „Triglav"*** *v Bohinju kličeva hvaležni in prisrčni*

„Prosit novo leto",

proseč blagohotne naklonjenosti

udana 2970 3—1

Poldka in Avg. Zajec

restavracija pri „Zajcu"

Ljubljana, Sodnijske ulice 6.

Restavracija Perles.

Veselo, srečno novo leto

želita vsem svojim velecenjenim obiskovalcem, prijateljem in znancem, priporočujoča se obenem tudi v prihodnje za enako naklonjenost.

2990 J. in M. Košak.

Vsem častitim obiskovalcem, znancem in prijateljem v mestu in na deželi želi 2858

srečno in veselo novo leto 1908

proseč jih tudi nadaljne naklonjenosti.

Marija Rozman

: gostilna pri „Zlati ribi". :

Restavracija pri „Novem svetu"

Vsem svojim cenj. gostom, prijateljem in znancem voščiva podpisana :: :: ::

veselo novo leto!

Velespoštovanjem 2846

Valentin in Antonija Mrak.

Vsem svojim častitim gostom, prijateljem in znancem kličem 2850

veselo novo leto

Z vsem spoštovanjem

RESTAVRACIJA „AUER"

Wolfove ulice št. 12

Jakob Trontelj

restavrater.

Prodajalna „Katol. tiskovnega društva" v Ljubljani

vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu in na deželi prav

srečno in veselo novo leto

in se zahvaljuje za dosedanjo obilno naklonjenost ter zaupanje, proseč, da bi si isto ohraniti blagovolili tudi v bodoče. 2907

Veselo novo leto

želi 2854

J. Ložar, krojaški mojster

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27.

Vsem častitim obiskovalcem najine kavarne, kakor tudi vsem znancem in prijateljem v Ljubljani in na deželi želiva 2903

veselo in srečno novoleto

proseč jih nadaljne naklonjenosti tudi v novem letu.

Fran in Marija Krapež.

„Kavarna Leon".

Vsem cenjenim gostom, kakor tudi prijateljem in znancem voščita : : : :

veselo novo leto

2869 **Leon in Fani Pogačnik.**

Veselo, zdravo in srečno

novo leto!

želi vsem čast. gostom prijateljem in znancem

rodbina

2870 *Beličeva.*

Vsem svojim cenjenim obiskovalcem, prijateljem in znancem želim prav 2872

veselo in srečno novo leto!

Tomaž in Metka Bizilj

gostilna pri „Kolovratarju".

Srečno, veselo novo leto 1908

želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem proseč jih i v bodoče enakega zaupanja

Simon Juvan, krojač Šent Vid nad Ljubljano. 2965

Veselo in srečno

novo leto

želim vsem svojim velecenjenim naročnikom, prijateljem in znancem in se uljudno priporočam tudi v bodoče.

Velespoštovanjem 2910

.·. Josip Rebek .·.

ključ. mojster, Ribje ulice.

Vsem velecenjenim obiskovalcem, prijateljem in znancem želim

: veselo in srečno :

novo leto 1908

in se priporočam za enako zaupanje tudi zanaprej. Velespoštovanjem

Anton Zabukovec,

gostilničar, Breg štev. 1.

Veselo in srečno novo leto

voščita vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem, ter se obenem zahvaljujeta za obilno doslej izkazano zaupanje, priporočujoča se, da se jima isto ohrani tudi v bodoče. .·.

Josip in Ivanka Schrey.

restavracija na juž. kolodvoru.

Fran Kukman

čevljarski mojster

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 11, I. dvorišče na levo,

želi vsem svojim častitim naročnikom, prijateljem in znancem 2949

veselo, srečno novo leto

ter zagotavlja elegantno, trpežno, moderno delo in solidne cene.

Veselo in srečno

NOVO LETO 1908

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Obenem se zahvaljujem za izkazano mi naklonjenost in se priporočam za enako tudi v prihodnje in naznanjam, da je moj cenik za leto 1908 že izšel, ter je isti na razpolago brezplačno. 2847

Velespoštovanjem

ALOJZIJ KORSIKA, trgovec.

Srečno in veselo

novo leto 1908

Voščí vsem velecenjenim in prečastitim naročnikom, znancem in prijateljem.

Ivan Pengov,

kipar in izdelovatelj altarjev

v Ljubljani.

Kavarna Europa.

Vsem velecenjenim gostom, prijateljem in znancem voščiva

veselo novo leto

ter se zahvaljujeva za dosedanje izkazano zaupanje, proseč, da se nama ohrani v enaki meri tudi v bodoče. 2888

Velespoštovanjem

Anton in Terezija Tonejc.

Ivan Flegar, gostilničar

Ljubljana, Zaloška cesta

se najvljudneje zahvaljuje vsem cenjenim gostom za dosedanje zaupanje, in voščí njim kakor tudi vsem prijateljem in znancem

srečno novo leto!

„Hotel Graiser“

Vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem želi 2935

srečno novo leto

in se zahvaljuje za dosedanji številni obisk ter priporoča nadaljnji naklonjenosti

Anton de Schiava, hotelir.

Srečno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem 2932

Franc Molé

pekovski mojster, Ljubljana

proseč jih nadaljnje naklonjenosti.

Vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem želi

veselo in srečno

NOVO LETO!

Rodbina Pollak.

Srečno novo leto

voščí preč. duhovščini, vsem prijateljem in znancem

Leopold Tratnik, pasar.

Vsem p. n. naročnikom, odjemalcem in gostom ter prijateljem in znancem voščiva : :

srečno, veselo novo leto!

ALOJZIJ in ANA ZAJEC, vinotržec

Spodnja Siška.

Kavarna Prešeren.

Vsem častitim obiskovalcem **„Kavarne Prešeren“**, kakor tudi prijateljem in znancem želim

veselo, srečno novo leto

zahvaljujoč jih na naklonjenosti in se priporočam tudi nadalje s spoštovanjem

Karol Polajner, kavarnar.

Vsem p. n. cenjenim odjemalcem, sodovice, pokalic, ogljenčeve kisline itd. želi

veselo, srečno novo leto

Tovarna sodavice

delniška zadruga v Ljubljani.

Veselo, srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in gostom, prijateljem in znancem, zahvaljujoč se in proseč obenem, da se mi enako zaupanje ohrani tudi zanaprej.

Velespoštovanjem

Lovro Češnovar

gostilna in trgovina, Kolodvorske ulice.

Jernej Jelenič

gostilna in jesiharna

Ljubljana, Stara pot št. 1

želi vsem svojim velecenjenim gostom in odjemalcem veselo

novo leto!

proseč jih i nadaljnjega številnega obiska. 2918

FRANC JUVAN

nožar

LJUBLJANA, Prešernove ulice

se zahvaljuje za dosedanje obilo zaupanje s prošnjo, da se mu izvoli ohraniti tudi v bodoče, ter voščí vsem cenjenim naročnikom 2851

veselo novo leto!

Vsem svojim velecenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem želim 2890

veselo in srečno

NOVO LETO

Jos. Globelnik

krojač

— Radeckega cesta —

Veselo, srečno novo leto

1908

želi vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem zahvaljujoč jih za doslej obilo izkazano naklonjenost

2904 velespoštovanjem

M. UMBERGER

restavracija „pri Lipi“.

Veselo in srečno

novo leto

želi vsem svojim velecenjenim naročnikom, priporočujoč se nadaljni naklonjenosti 2857

velespoštovanjem

Anton Presker,

krojaški mojster,

Sv. Petra cesta št. 14.

Vsem svojim velecenjenim odjemalcem in naročnikom, znancem in prijateljem želim veselo in srečno 2849

novo leto!

in se uljudno priporočam i v bodoče.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Keber

urar in trgovec, Dunajska cesta št. 12.

Srečno in veselo

novo leto

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem 2848

Josipina Jančar

pekarija, Pred škofijo.

Delniška družba **„ZDRUŽENIH PIVOVAREN“** Žalec in Laško

priporoča svoje **izborno pivo.** — Specialiteta: **„Salvator“** (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega Doma“ g. Kržišnik (Telefon št 82.)

FRAN ŠUSTER
mestni vrtnar
Ljubljana, Ambrožev trg štev. 8
(stara cukrarna) 2962 3—2

si usoja javiti cenjenemu občinstvu, da more odslej ob vsakem času izvrševati naročila na

sveže šopke ter **vence**

kakor tudi vsakovrstno **sveže cvetje.**

Obenem se priporoča v obila naročila na raznovrstne **cvetice** do najfinejših vrst.

Zahvaljujoč se za vso dosedanjo naklonjenost, prosi, da se mu tudi v bodoče ohrani dosedanje zaupanje, z zagotovilom vsestranske točne in vestne ter cene postrežbe.

Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hude, težko ozdravljive rane. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlečno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. Te vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin., pol pušice 50 vinarjev. Proti predplačilu K 3·16 se pošlje 4 pušice, ali K 7·— 10 pušic poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana; ogel Nerudove ul. 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobi pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, N. Hardetschläger, J. Mayr.

2172

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.

Delovanje izborno, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin, 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od 2728

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu štev. 65 (Slavonija).

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobočistil. sredstvo **Seydlin** Izdelovatelj O. Seydl Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi se povsod

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici com.
Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1·40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z naše zaščitne znamke „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse štev. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.
2266 (40—1)

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi si usojam javiti, da sem si nabavil **najnovejši** 1641 24—5

voz za prevažanje pohištva

ter se priporočam **za selitve in razne druge vožnje** po najnižjih cenah.

Konečno priporočam svojo zalogo **premoga in drv** ter beležim velespoštovanjem

MARTIN LAMPERT, Ljubljana, Kolodvorske ulice.

Oton Fettich-Frankheim

Gospodski in damski frizer.
— Kongresni trg 19. —

Damski salon za pranje las; z najnovejšim „zrakosušilnim“ aparatom

v 8. minutah osušeni lasje.

Priporoča se nadalje v friziranje po najnovejših dunajskih in francoskih modah **za plese, gledališče, koncerte in svatbe.** 2782 19—2

Postrežba tudi v hišo.

Veliki izbor damskih kakor tudi gospodskih toaletnih potrebščin.

Parfumerija in mila iz prvih tovarn.

Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.

Kupuje po najvišji ceni zmedene in odstrižene lase.

Emodolski sir

vsake vrste, najfinejši, po švicarskem načinu, kakor tudi **delavski sir, mehke limburške sire** i. dr., fino **čajno** in **kuhano maslo** iz zadružnih mlekarn, garantirano naravno, ima po dnevnih cenah vedno **naprodaj** 2946 3—3

Mlekarska zveza v Ljubljani.

Zelo trpežno opeko

2197 20

kakor strešno, zarezno in navadno, za oboke in zidove

priporoča v poljubni množini

A. KOBI, BOROVNICA.

Trgovina s klobuki in čevlji
Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana, Stari trg štev. 10

priporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših **klobukov, cilindrov** in **čepic,** kakor tudi najtrpežnejših **čevljev.**

2250 2

Perje in puh

oprano in očiščeno

1/2 kilograma od 45 kr. višje

C. J. HAMANN, Ljubljana.

543 25

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustrovani **glavni cenik** z nad 3000 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatnin in srebrnin, godbenega orodja, jeklenega in usnjatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura	K 3·—
švic. izvir „Roskopf“ pat. ura	„ 5·—
registr., „Adler Roskopf.“, nikel remont s sidro	„ 7·—
Goldin rem. ura „Luna“, kolesje z dvojnim plaščem	„ 8·50
srebr. rem. ura „Gloria“	„ 8·40
„ „ „ dvojni plašč	„ 12·50
„ oklep. verižica z rinčico na pero in karab., 15 gr težka	„ 2·80
ruska Tula nikel ura cilind. z „Luna“ kolesjem	„ 10·50

ura s kukavico K 8·50, budilka K 2·90, kuhinjska ura K 3·— švarcvaldska ura K 2·80.

Za vsako uro 3letno pismeno jamstvo!

Nikak risiko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik v Mostu (Brüx) 654, Češko.** 2315 1—4

Zastonj

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatnini, srebrnini itd. 2554 8

Drag Heger
urar, juvelir in graver.
Osiek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

: Istrska :
vina

beli moškat, belo vino, rudeče, teran, ter vinsko žganje se dobiva pri vinogradniku **Antoniju Ferlan di Giorgio, v Rovinju, Istra.**

2421 24—19

Perje za postelje in puh

priporoča **po najnižjih cenah**

F. HITI, Pred škof jo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo. 2401

Iščem
kompanjona

s primerno vlogo v svrho ustanovitve špecijalne trgovine s tehniškimi sosebno mlekarskimi potrebščinami. Ponudbe do **15. januvarija 1908** pod **„Sodelavec“** na upravo tega lista. 2939 3—2

2692 **Več vagonov**

različnega fižola
in lepih namiznih jabolk

se dobi pri **Franju Cerar v Stobu,** pošta **Domžale.** Za dobro blago se jamči, cene primerne, postrežba točna. Jabolka se pošiljajo tudi v poštnih pošiljatvah od 5 kg višje.

Podružnice:

Praga s menjalnicami: Graben 26, Malá strana, Mest. ulica 17, Reichenberg, Brno, Češka Lipa, Češka Kamenice, Novavrski Kumberg, Mödling, Kovi Jičín, Plzeň, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungarngasse 77 (vogal Renovega), III. Löwengasse 27, IV Wiedner Hauptstrasse 12, V Schönbrunnerstrasse 88 a, VI Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII Lerchenfelderstrasse 152, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 50, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX Döblinger Hauptstr. 15, XIX. Hauptstrasse 72.

Menjalnična delniška družba 45 150 160

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ažio kapital K 20.000.000. Rezerv. zaklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, devis, valut in denarja

Zamenjava in eskomptiranje

izžrebanih vrednostnic in obligacij vrsti in kupon

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik. Tisk »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: Ivan Štefe